KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 16.7.2025 r.
COM(2025) 415 final

ANNEX 2

ZAŁĄCZNIK

do

wniosku dotyczącego DECYZJI RADY

w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko cyberprzestępczości; wzmocnienie współpracy międzynarodowej w zakresie zwalczania określonych przestępstw popełnianych za pomocą systemów technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz wymiany materiału dowodowego w formie elektronicznej w odniesieniu do poważnych przestępstw

Załącznik II

Ostateczny tekst Konwencji

Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko cyberprzestępczości;

wzmocnienie współpracy międzynarodowej w zakresie zwalczania określonych przestępstw popełnianych za pomocą systemów technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz wymiany materiału dowodowego w formie elektronicznej w odniesieniu do poważnych przestępstw

Preambuła

Państwa-Strony niniejszej Konwencji,

mając na uwadze cele i zasady Karty Narodów Zjednoczonych,

zauważając, że technologie informacyjno-komunikacyjne, choć mają ogromny potencjał dla rozwoju społeczeństw, stwarzają nowe możliwości dla sprawców przestępstw, mogą przyczynić się do zwiększenia skali i różnorodności działalności przestępczej oraz mogą mieć niekorzystne skutki dla państw, przedsiębiorstw oraz dobrobytu jednostek i całego społeczeństwa,

wyrażając zaniepokojenie, że wykorzystanie systemów technologii informacyjno-komunikacyjnych może mieć znaczący wpływ na skalę, szybkość popełniania i zakres przestępstw, w tym przestępstw związanych z terroryzmem i międzynarodową przestępczością zorganizowaną, takich jak handel ludźmi, przemyt migrantów, nielegalne wytwarzanie i obrót bronią palną, jej częściami, komponentami i amunicją, nielegalny obrót środkami odurzającymi oraz handel dobrami kultury,

przekonane o potrzebie prowadzenia, na zasadzie priorytetu, globalnej polityki dotyczącej wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych mającej na celu ochronę społeczeństwa przed cyberprzestępczością, między innymi poprzez przyjęcie odpowiedniego ustawodawstwa, określenie wspólnych definicji przestępstw i uprawnień proceduralnych oraz wspieranie współpracy międzynarodowej w celu skuteczniejszego zapobiegania takim działaniom i ich zwalczania na szczeblu krajowym, regionalnym i międzynarodowym,

zdecydowane, aby odmawiać bezpiecznego schronienia osobom zaangażowanym w cyberprzestępczość, ścigając te przestępstwa niezależnie od miejsca ich popełnienia,

podkreślając potrzebę wzmocnienia koordynacji i współpracy między państwami, między innymi poprzez zapewnienie pomocy technicznej i budowania potencjału, w tym transferu technologii na wzajemnie uzgodnionych warunkach, krajom, w szczególności krajom rozwijającym się, na ich wniosek, w celu poprawy krajowych przepisów i ram oraz zwiększenia zdolności organów krajowych do radzenia sobie z cyberprzestępczością we wszystkich jej formach, w tym w zakresie zapobiegania cyberprzestępczości, jej wykrywania, prowadzenia dochodzeń w jej sprawie i jej ścigania, a także podkreślając w tym kontekście rolę, jaką odgrywa Organizacja Narodów Zjednoczonych,

uznając rosnącą liczbę ofiar cyberprzestępczości, znaczenie dochodzenia sprawiedliwości dla tych ofiar oraz konieczność uwzględnienia potrzeb osób znajdujących się w trudnej sytuacji w ramach środków podejmowanych w celu zapobiegania przestępstwom objętym niniejszą Konwencją i zwalczania tych przestępstw,

zdecydowane, aby skuteczniej zapobiegać międzynarodowemu przekazywaniu mienia uzyskanego w wyniku cyberprzestępczości oraz wykrywać i zwalczać takie przekazywanie, a także wzmocnić współpracę międzynarodową w zakresie odzyskiwania i zwrotu dochodów z przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją,

mając na uwadze, że zapobieganie cyberprzestępczości i jej zwalczanie należy do obowiązków wszystkich państw i że muszą one współpracować ze sobą, przy wsparciu i zaangażowaniu odpowiednich organizacji międzynarodowych i regionalnych, a także organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, instytucji akademickich i podmiotów sektora prywatnego, jeżeli ich wysiłki w tej dziedzinie mają być skuteczne,

uznając znaczenie uwzględniania perspektywy płci we wszystkich odpowiednich działaniach mających na celu zapobieganie przestępstwom objętym niniejszą Konwencją i ich zwalczanie, zgodnie z prawem krajowym,

pamiętając o potrzebie osiągnięcia celów w zakresie egzekwowania prawa oraz zapewnienia poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności zapisanych w mających zastosowanie instrumentach międzynarodowych i regionalnych,

uznając prawo do ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w prywatność oraz znaczenie ochrony danych osobowych,

wyrażając uznanie dla pracy Biura Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości oraz innych organizacji międzynarodowych i regionalnych w zakresie zapobiegania cyberprzestępczości i jej zwalczania,

przywołując rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ 74/247 z dnia 27 grudnia 2019 r. i 75/282 z dnia 26 maja 2021 r.,

uwzględniając obowiązujące międzynarodowe i regionalne konwencje i traktaty dotyczące współpracy w sprawach karnych, jak również podobne traktaty obowiązujące między państwami członkowskimi Organizacji Narodów Zjednoczonych,

Uzgodniły, co następuje:

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

oświadczenie o celu działalności;

Niniejsza Konwencja ma na celu:

a) promowanie i wzmacnianie środków służących skuteczniejszemu i efektywniejszemu zapobieganiu cyberprzestępczości i jej zwalczaniu;

b) promowanie, ułatwianie i wzmacnianie współpracy międzynarodowej w zakresie zapobiegania cyberprzestępczości i jej zwalczania; oraz

c) promowanie, ułatwianie i wspieranie pomocy technicznej i budowania potencjału w celu zapobiegania cyberprzestępczości i jej zwalczania, w szczególności z korzyścią dla krajów rozwijających się.

Artykuł 2

Stosowanie terminów

Na użytek niniejszej Konwencji:

a) „system technologii informacyjno-komunikacyjnych" oznacza każde urządzenie lub grupę wzajemnie połączonych lub powiązanych urządzeń, z których co najmniej jedno, wykonując program, gromadzi i przechowuje dane elektroniczne oraz dokonuje ich automatycznego przetwarzania;

b) „dane elektroniczne" oznaczają wszelkie przedstawienie faktów, informacji lub pojęć w formie nadającej się do przetwarzania w systemie technologii informacyjno-komunikacyjnych, włącznie z programem umożliwiającym spowodowanie wykonania funkcji przez system technologii informacyjno-komunikacyjnych;

c) „dane o ruchu" oznaczają wszelkie dane elektroniczne związane z komunikacją za pośrednictwem systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych, generowane przez system technologii informacyjno-komunikacyjnych, który stanowił część łańcucha komunikacji, wskazujące źródło, miejsce przeznaczenia, trasę, godzinę, datę, wielkość, czas trwania lub rodzaj usługi podstawowej;

d) „dane dotyczące treści” oznaczają wszelkie dane elektroniczne, inne niż informacje o abonencie lub dane o ruchu, odnoszące się do treści danych przekazywanych przez system technologii informacyjno-komunikacyjnych, w tym między innymi obrazy, wiadomości tekstowe, wiadomości głosowe, nagrania dźwiękowe i nagrania wideo;

e) „dostawca usług” oznacza każdy podmiot publiczny lub prywatny, który:

(i) zapewnia użytkownikom swojej usługi możliwość komunikowania się za pomocą systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych; lub

(ii) przetwarza lub przechowuje dane elektroniczne w imieniu takiej usługi komunikacyjnej lub użytkowników takiej usługi;

f) „informacje o abonencie” oznaczają wszelkie informacje będące w posiadaniu dostawcy usług, dotyczące abonentów jego usług, inne niż dane o ruchu lub dane dotyczące treści, na podstawie których można ustalić:

(i) rodzaj wykorzystywanej usługi łączności, związane z nią warunki techniczne oraz okres świadczenia usługi;

(ii) tożsamość, adres pocztowy lub geograficzny abonenta, numer telefonu lub inny numer dostępu, informacje dotyczące rozliczeń lub płatności, dostępne na podstawie umowy o świadczenie usług lub uzgodnień;

(iii) wszelkie inne informacje na temat miejsca instalacji urządzeń łączności, dostępne na podstawie umowy o świadczenie usług lub uzgodnień;

g) „dane osobowe” oznaczają wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej;

h) „poważne przestępstwo” oznacza zachowanie stanowiące przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności, której maksymalny wymiar jest nie niższy niż cztery lata, lub surowszą;

i) „mienie” oznacza wszelkiego rodzaju aktywa, materialne lub niematerialne, rzeczy ruchome lub nieruchomości, w tym aktywa wirtualne, oraz dokumenty lub instrumenty prawne zaświadczające o prawie własności lub innych prawach do tych aktywów;

j) „dochody z przestępstwa” oznaczają każde mienie pochodzące lub uzyskane, w sposób bezpośredni lub pośredni, z popełnienia przestępstwa;

k) „zabezpieczenie” lub „zajęcie” oznacza tymczasowy zakaz przekazywania, zamiany, przemieszczania mienia lub rozporządzania nim albo tymczasowe sprawowanie nadzoru lub kontroli mienia na podstawie nakazu sądu lub innego właściwego organu;

l) „konfiskata”, przez którą stosownie do sytuacji rozumie się również przepadek, oznacza trwałe pozbawienie mienia na mocy orzeczenia sądu lub innego właściwego organu;

m) „przestępstwo źródłowe” oznacza każde przestępstwo, w wyniku którego powstały dochody, które mogą stać się przedmiotem przestępstwa, o którym mowa w art. 17 niniejszej Konwencji;

n) „regionalna organizacja integracji gospodarczej” oznacza organizację utworzoną przez suwerenne państwa danego regionu, które przekazały jej kompetencje w sprawach objętych niniejszą Konwencją i odpowiednio upoważniły ją, zgodnie z ich wewnętrznymi procedurami, do podpisania, ratyfikowania, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do niniejszej Konwencji; odniesienia do „Państw-Stron” w niniejszej Konwencji stosuje się do takich organizacji, w granicach ich kompetencji;

o) „sytuacja nadzwyczajna” oznacza sytuację, w której istnieje znaczne i bezpośrednie zagrożenie dla życia lub bezpieczeństwa jakiejkolwiek osoby fizycznej.

Artykuł 3

Zakres zastosowania

O ile nie postanowiono inaczej, niniejsza Konwencja ma zastosowanie do:

a) zapobiegania przestępstwom określonym zgodnie z niniejszą Konwencją, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie i ścigania ich, w tym zabezpieczania, zajmowania, konfiskaty i zwrotu dochodów z takich przestępstw;

b) gromadzenia, uzyskiwania, zabezpieczania i udostępniania dowodów w formie elektronicznej do celów dochodzeń lub postępowań karnych, jak przewidziano w art. 23 i 35 niniejszej Konwencji.

Artykuł 4

Przestępstwa określone zgodnie z innymi konwencjami i protokołami Organizacji Narodów Zjednoczonych

1. Wykonując inne mające zastosowanie konwencje i protokoły Organizacji Narodów Zjednoczonych, których są stronami, Państwa-Strony zapewniają, aby przestępstwa określone zgodnie z tymi konwencjami i protokołami były również uznawane za przestępstwa na mocy prawa krajowego, jeżeli zostały popełnione z wykorzystaniem systemów technologii informacyjno-komunikacyjnych.

2. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako określające przestępstwa zgodnie z niniejszą Konwencją.

Artykuł 5

Ochrona suwerenności

1. Państwa-Strony wypełniają swoje obowiązki wynikające z niniejszej Konwencji w sposób zgodny z zasadami suwerennej równości i integralności terytorialnej państw oraz z zasadą nieingerowania w sprawy wewnętrzne innych państw.

2. Postanowienia niniejszej Konwencji nie uprawniają danego Państwa-Strony do wykonywania na terytorium innego państwa jurysdykcji ani sprawowania funkcji zarezerwowanych w prawie krajowym tego innego państwa wyłącznie dla jego organów.

Artykuł 6

Poszanowanie praw człowieka

1. Państwa-Strony zapewniają, aby realizacja ich zobowiązań wynikających z niniejszej Konwencji była zgodna z ich zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego praw człowieka.

2. Żadne z postanowień niniejszej Konwencji nie może być interpretowane jako zezwalające na ograniczanie praw człowieka lub podstawowych wolności, w tym praw związanych z wolnością wypowiedzi, sumienia, opinii, religii lub przekonań, pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się, zgodnie z mającym zastosowanie prawem międzynarodowym praw człowieka i w sposób z nim zgodny.

Rozdział II

Kryminalizacja

Artykuł 7

Nielegalny dostęp

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania za przestępstwo, na mocy prawa krajowego, uzyskania bezprawnego dostępu do całości lub jakiejkolwiek części systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych, jeżeli czyn ten popełniono umyślnie.

2. Państwo-Strona może wymagać, aby przestępstwo zostało popełnione poprzez naruszenie środków bezpieczeństwa, z zamiarem uzyskania danych elektronicznych

lub w innym nieuczciwym lub przestępczym zamiarze lub w odniesieniu do systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych, który jest połączony z innym systemem technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Artykuł 8

Niezgodne z prawem przechwytywanie

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania za przestępstwo, na mocy prawa krajowego, dokonanego za pomocą środków technicznych przechwytywania niepublicznych transmisji danych elektronicznych do, z systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych lub w ramach takiego systemu, w tym emisji elektromagnetycznych z systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych przenoszącego takie dane elektroniczne, jeżeli czyn ten popełniono umyślnie i bezprawnie.
2. Państwo-Strona może wymagać, aby przestępstwo zostało popełnione w nieuczciwym lub przestępczym zamiarze lub w odniesieniu do systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych, który jest połączony z innym systemem technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Artykuł 9

Ingerencja w dane elektroniczne

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania za przestępstwo, na mocy prawa krajowego, uszkodzenia, usunięcia, pogorszenia jakości, zmiany lub ukrycia danych elektronicznych, jeżeli czyn ten popełniono umyślnie i bezprawnie.
2. Państwo-Strona może wymagać, aby czyn opisany w ust. 1 niniejszego artykułu skutkował poważną szkodą.

Artykuł 10

Ingerencja w system technologii informacyjno-komunikacyjnych

Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania za przestępstwo, na mocy prawa krajowego, poważnego zakłócenia funkcjonowania systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych poprzez wprowadzanie, przekazywanie, uszkadzanie, usuwanie, pogarszanie, zmienianie lub ukrywanie danych elektronicznych, jeżeli czyn ten popełniono umyślnie i bezprawnie.

Artykuł 11

Niewłaściwe użycie urządzeń

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania następujących czynów za przestępstwo, na mocy prawa krajowego, jeżeli popełniono je umyślnie i bezprawnie:

a) uzyskiwanie, produkcja, sprzedaż, nabywanie w celu użycia, przywóz, dystrybucja lub udostępnianie w inny sposób:

(i) urządzenia, w tym programu, zasadniczo przeznaczonego lub specjalnie przystosowanego do celów popełnienia któregokolwiek z przestępstw określonych zgodnie z art. 7–10 niniejszej Konwencji; lub

(ii) hasła, danych uwierzytelniających dostęp, podpisu elektronicznego lub podobnych danych, za pomocą których można uzyskać dostęp do całości lub jakiejkolwiek części systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych;

z zamiarem wykorzystania urządzenia, w tym programu, lub hasła, danych uwierzytelniających dostęp, podpisu elektronicznego lub podobnych danych do celów popełnienia któregokolwiek z przestępstw określonych zgodnie z art. 7–10 niniejszej Konwencji; oraz

b) posiadanie przedmiotu, o którym mowa w ust. 1 lit. a) pkt (i) lub (ii) niniejszego artykułu, z zamiarem wykorzystania go do popełnienia któregokolwiek z przestępstw określonych zgodnie z art. 7–10 niniejszej Konwencji.

2. Niniejszego artykułu nie należy interpretować jako nakładającego odpowiedzialność karną, w przypadku gdy uzyskanie, produkcja, sprzedaż, nabycie w celu wykorzystania, przywóz, dystrybucja lub udostępnianie w inny sposób lub posiadanie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie mają na celu popełnienia przestępstwa określonego zgodnie z art. 7–10 niniejszej Konwencji, czyli w przypadku dozwolonego testowania lub ochrony systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych.

3. Każde Państwo-Strona może zastrzec sobie prawo do niestosowania ust. 1 niniejszego artykułu, pod warunkiem że zastrzeżenie nie dotyczy sprzedaży, dystrybucji lub innego udostępniania przedmiotów, o których mowa w ust. 1 lit. a) pkt (ii) niniejszego artykułu.

Artykuł 12

Fałszerstwo związane z systemami technologii informacyjno-komunikacyjnych

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania za przestępstwo, na mocy prawa krajowego, wprowadzania, zmieniania, usuwania lub ukrywania danych elektronicznych,

skutkującego powstaniem danych nieautentycznych, z zamiarem, aby były one uznane za autentyczne lub wykorzystane w celach zgodnych z prawem jako autentyczne, niezależnie od tego, czy dane te są bezpośrednio czytelne i zrozumiałe, jeżeli czyn ten popełniono umyślnie i bezprawnie.

2. Przed pociągnięciem do odpowiedzialności karnej Państwo-Strona może wymagać, aby istniał zamiar popełnienia oszustwa lub podobny nieuczciwy lub przestępczy zamiar.

Artykuł 13

Kradzież lub oszustwo związane z systemami technologii informacyjno-komunikacyjnych

Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania za przestępstwo, na mocy prawa krajowego, jeżeli czyn ten popełniono umyślnie i bezprawnie, spowodowania utraty mienia innej osoby przez:

a) wprowadzanie, zmienianie, usuwanie lub ukrywanie danych elektronicznych;

b) wszelkie ingerencje w funkcjonowanie systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych;

c) jakiekolwiek wprowadzenie w błąd co do okoliczności faktycznych za pośrednictwem systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych, które zmusza daną osobę do podjęcia lub zaniechania jakichkolwiek działań, których ta osoba w innym przypadku nie podjęłaby lub nie zaniechała;

z zamiarem oszukańczym lub nieuczciwym, aby bezprawnie uzyskać dla siebie lub dla innej osoby korzyść w postaci pieniędzy lub innego mienia.

Artykuł 14

Przestępstwa związane z materiałami w internecie przedstawiającymi niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych lub dotyczącymi wykorzystywania seksualnego dzieci

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania za przestępstwo, na mocy prawa krajowego, następujących czynów, jeżeli popełniono je umyślnie i bezprawnie:

   a) produkowanie, oferowanie, sprzedaż, dystrybucja, transmisja, nadawanie, wyświetlanie, publikowanie lub udostępnianie w inny sposób za pośrednictwem systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych lub wykorzystywanie seksualne dzieci;

   b) pozyskiwanie, nabywanie lub dostęp do materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych lub wykorzystywanie seksualne dzieci za pośrednictwem systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych;

c) posiadanie lub kontrolowanie materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych lub wykorzystywanie seksualne dzieci przechowywanych w systemie technologii informacyjno-komunikacyjnych lub na innym nośniku danych;

d) finansowanie przestępstw określonych zgodnie z lit. a)–c) niniejszego ustępu, które Państwa-Strony mogą uznać za odrębne przestępstwa.

2. Do celów niniejszego artykułu termin „materiały przedstawiające niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych lub wykorzystywanie seksualne dzieci" obejmuje materiały wizualne i może obejmować treści pisemne lub dźwiękowe, które przedstawiają, opisują lub reprezentują każdą osobę poniżej 18 roku życia:

   a) zaangażowaną w prawdziwą lub symulowaną aktywność seksualną;

   b) w obecności osoby zaangażowanej w jakąkolwiek aktywność seksualną;

   c) której części intymne są pokazywane głównie w celach seksualnych; lub

   d) poddawaną torturom lub okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, przy czym takie materiały mają charakter seksualny.

3. Państwo-Strona może wymagać, aby materiały wskazane w ust. 2 niniejszego artykułu ograniczały się do materiałów, które:

   a) przedstawiają, opisują lub reprezentują istniejącą osobę; lub

   b) przedstawiają wizualnie niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych lub wykorzystywanie seksualne dzieci.

4. Zgodnie ze swoim prawem krajowym i z mającymi zastosowanie zobowiązaniami międzynarodowymi Państwa-Strony mogą podjąć kroki w celu wykluczenia kryminalizacji:

   a) czynów popełnianych przez dzieci polegających na samodzielnym generowaniu materiałów przedstawiających je same; lub

   b) produkowania, przekazywania lub posiadania za obopólną zgodą materiałów opisanych w ust. 2 lit. a)–c) niniejszego artykułu, w przypadku gdy przedstawiony w nich czyn jest zgodny z prawem krajowym i jeżeli takie materiały są przechowywane wyłącznie do prywatnego wykorzystania przez zaangażowane osoby i za ich obopólną zgodą.

5. Żadne z postanowień niniejszej Konwencji nie narusza zobowiązań międzynarodowych, które w większym stopniu sprzyjają realizacji praw dziecka.

Artykuł 15

Nagabywanie lub uwodzenie dziecka przez internet w celu popełnienia wobec niego przestępstwa seksualnego

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania za przestępstwo, na mocy prawa krajowego,

umyślnego komunikowania się, nagabywania lub uwodzenia dziecka w celach seksualnych lub dokonywania jakichkolwiek uzgodnień za pośrednictwem systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu popełnienia przestępstwa seksualnego przeciwko dziecku, określonego w prawie krajowym, w tym w celu popełnienia któregokolwiek z przestępstw określonych zgodnie z art. 14 niniejszej Konwencji.

2. Państwo-Strona może wymagać, aby podjęte zostało dalsze działanie w związku z czynem opisanym w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Państwo-Strona może rozważyć rozszerzenie kryminalizacji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu w odniesieniu do osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dzieckiem.

4. Państwa-Strony mogą podjąć kroki w celu wykluczenia kryminalizacji czynów opisanych w ust. 1 niniejszego artykułu, jeżeli zostały popełnione przez dzieci.

Artykuł 16

Rozpowszechnianie intymnych obrazów bez zgody osoby, której dotyczą

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania za przestępstwo, na mocy prawa krajowego, sprzedawania, rozpowszechniania, przesyłania, publikowania lub innego rodzaju udostępniania intymnego obrazu danej osoby za pomocą systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych, bez zgody osoby przedstawionej na obrazie, jeżeli czyn ten popełniono umyślnie i bezprawnie.

2. Do celów ust. 1 niniejszego artykułu „intymny obraz" oznacza zapis wizualny osoby w wieku powyżej 18 lat dokonany za pomocą dowolnych środków, w tym fotografii lub nagrania wideo, o charakterze seksualnym, na którym widoczne są części intymne tej osoby lub osoba ta uczestniczy w aktywności seksualnej, która w momencie rejestracji miała charakter prywatny i w odniesieniu do której osoba lub osoby przedstawione na nagraniu miały uzasadnione oczekiwania co do prywatności w momencie popełnienia przestępstwa.

3. Państwo-Strona może rozszerzyć definicję intymnych obrazów, w stosownych przypadkach, na przedstawienie osób, które nie ukończyły 18. roku życia, jeżeli zgodnie z prawem krajowym osiągnęły one wiek, w którym mogą podejmować czynności seksualne, a obraz nie przedstawia niegodziwego traktowania lub wykorzystywania dzieci.

4. Do celów niniejszego artykułu osoba poniżej 18 roku życia przedstawiona na intymnym obrazie nie może wyrazić zgody na rozpowszechnianie intymnego obrazu, który stanowi materiał przedstawiający niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych lub wykorzystywanie seksualne dzieci zgodnie z art. 14 niniejszej Konwencji.

5. Przed pociągnięciem do odpowiedzialności karnej Państwo-Strona może wymagać, aby istniał zamiar wyrządzenia szkody.

6. Państwa-Strony mogą podejmować inne środki dotyczące kwestii związanych z niniejszym artykułem, zgodnie ze swoim prawem krajowym i zgodnie z mającymi zastosowanie zobowiązaniami międzynarodowymi.

Artykuł 17

Pranie dochodów z przestępstwa

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje, zgodnie z podstawowymi zasadami swojego prawa krajowego, takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania za przestępstwo następujących czynów, jeżeli popełniono je umyślnie:

a) (i) zamiana lub przekazanie mienia wiedząc, że mienie to stanowi dochody z przestępstwa, w celu ukrycia lub zatajenia nielegalnego pochodzenia tego mienia lub udzielenia pomocy dowolnej osobie, która uczestniczy w popełnieniu przestępstwa źródłowego, w celu umożliwienia tej osobie uniknięcia konsekwencji prawnych takiego działania;

(ii) ukrycie lub zatajenie prawdziwego charakteru mienia, źródła jego pochodzenia, miejsca położenia, rozporządzania nim, przemieszczania go, własności lub praw do takiego mienia, wiedząc, że mienie to stanowi dochody z przestępstwa;

b) z zastrzeżeniem podstawowych pojęć systemu prawnego:

(i) nabycie, posiadanie lub korzystanie z mienia, wiedząc, w chwili jego otrzymania, że mienie to stanowi dochód z przestępstwa;

(ii) udział w popełnieniu któregokolwiek z czynów uznanych za przestępstwo zgodnie z niniejszym artykułem, udział w związku lub zmowie w celu jego popełnienia, pomocnictwo, podżeganie, ułatwianie oraz doradzanie przy jego popełnieniu.

2) Do celów wdrożenia lub stosowania ust. 1 niniejszego artykułu:

a) Każde Państwo-Strona uzna za przestępstwa źródłowe przestępstwa określone zgodnie z art. 7–16 niniejszej Konwencji;

b) w przypadku Państw-Stron, których ustawodawstwo zawiera wykaz konkretnych przestępstw źródłowych, włączają one do tego wykazu co najmniej szeroki zakres przestępstw określonych zgodnie z art. 7–16 niniejszej Konwencji;

c) do celów lit. b) niniejszego ustępu przestępstwa źródłowe obejmują przestępstwa popełnione zarówno w jurysdykcji danego Państwa-Strony, jak i poza nią. Przestępstwa popełnione poza jurysdykcją Państwa-Strony stanowią jednak przestępstwa źródłowe tylko wtedy, gdy dany czyn jest przestępstwem na mocy prawa krajowego państwa, w którym został popełniony, i stanowiłby

przestępstwo na mocy prawa krajowego Państwa-Strony wdrażającego lub stosującego niniejszy artykuł, gdyby zostało popełnione w tym państwie;

d) Każde Państwo-Strona przedkłada Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych odpisy swoich przepisów lub ich opisy będące rezultatem wykonania postanowień niniejszego artykułu, oraz wszelkie kolejne nowelizacje tych przepisów;

e) jeżeli wymagają tego podstawowe zasady prawa krajowego Państwa-Strony, można postanowić, że przestępstwa, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie mają zastosowania do osób, które popełniły przestępstwo źródłowe;

f) wiedza, zamiar lub cel, stanowiące znamiona przestępstwa przewidzianego w ustępie 1 niniejszego artykułu, mogą zostać ustalone na podstawie obiektywnych okoliczności faktycznych.

Artykuł 18

Odpowiedzialność osób prawnych

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje konieczne środki, spójne ze swoimi zasadami prawnymi, umożliwiające stwierdzenie odpowiedzialności osób prawnych z tytułu udziału w przestępstwach określonych zgodnie z niniejszą Konwencją.

2. Z zastrzeżeniem zasad prawnych danego Państwa-Strony, odpowiedzialność osób prawnych może mieć charakter karny, cywilny lub administracyjny.

3. Odpowiedzialność taka pozostanie bez uszczerbku dla odpowiedzialności karnej osób fizycznych, które popełniły przestępstwa.

4. Każde Państwo-Strona zapewnia w szczególności, by osoby prawne, pociągnięte do odpowiedzialności zgodnie z niniejszym artykułem, zostały poddane skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom karnym oraz innym niż karne, w tym karom pieniężnym.

Artykuł 19

Udział i usiłowanie

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uznania za przestępstwo, zgodnie z jej prawem krajowym, udziału w jakimkolwiek charakterze, takim jak współsprawca, pomocnik lub podżegacz, w przestępstwie określonym zgodnie z niniejszą Konwencją, jeżeli popełniono je umyślnie.

2. Każde Państwo-Strona może przyjąć niezbędne środki ustawodawcze i inne środki w celu uznania za przestępstwo, zgodnie ze swoim prawem krajowym, usiłowania popełnienia przestępstwa określonego zgodnie z niniejszą Konwencją, jeżeli czyn taki popełniono umyślnie.

3. Każde Państwo-Strona może przyjąć niezbędne środki ustawodawcze i inne środki w celu uznania za przestępstwo, zgodnie ze swoim prawem krajowym, przygotowania do popełnienia przestępstwa określonego zgodnie z niniejszą Konwencją, jeżeli czyn taki popełniono umyślnie.

Artykuł 20

Przedawnienie

Każde Państwo-Strona, w stosownych przypadkach, biorąc pod uwagę wagę przestępstwa, ustanawia w swoim prawie krajowym długi okres przedawnienia na wszczęcie postępowania w sprawie każdego przestępstwa określonego zgodnie z niniejszą Konwencją oraz ustanawia dłuższy okres przedawnienia lub przewiduje zawieszenie biegu przedawnienia w przypadku, gdy domniemany sprawca uniknął wymierzenia mu kary.

Artykuł 21

Ściganie, orzekanie i sankcje

1. Każde Państwo-Strona wymierza za popełnienie przestępstwa określonego zgodnie z niniejszą Konwencją skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje uwzględniające wagę przestępstwa.

2. Każde Państwo-Strona może przyjąć, zgodnie ze swoim prawem krajowym, takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do ustalenia okoliczności obciążających w odniesieniu do przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, w tym okoliczności mających wpływ na krytyczną infrastrukturę informatyczną.

3. Każde Państwo-Strona dokłada wszelkich starań w celu zapewnienia, aby wszelkie wynikające z prawa krajowego uprawnienia dyskrecjonalne w zakresie ścigania osób w związku z przestępstwami określonymi zgodnie z niniejszą Konwencją, były wykonywane w celu zmaksymalizowania skuteczności środków egzekwowania prawa w odniesieniu do tych przestępstw, oraz z należytym uwzględnieniem konieczności zapobiegania tym przestępstwom.

4. Każde Państwo-Strona zapewnia, aby każda osoba ścigana za przestępstwa określone zgodnie z niniejszą Konwencją korzystała ze wszystkich praw i gwarancji zgodnych z prawem krajowym i spójnych z mającymi zastosowanie zobowiązaniami międzynarodowymi Państwa-Strony, w tym z prawem do rzetelnego procesu sądowego i prawem do obrony.

5. W przypadku przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją Każde Państwo-Strona podejmuje właściwe środki, zgodnie ze swoim prawem krajowym i z należytym uwzględnieniem prawa do obrony, w celu zapewnienia, aby warunki nałożone w związku z decyzjami o zwolnieniu do czasu rozpoczęcia postępowania

lub postępowania odwoławczego uwzględniały potrzebę zapewnienia obecności oskarżonego w późniejszym postępowaniu karnym.

6. Każde Państwo-Strona uwzględnia wagę przestępstw, których dotyczy skazanie, rozważając możliwość przedterminowego zwolnienia lub zwolnienia warunkowego osób skazanych za takie przestępstwa.

7. Państwa-Strony zapewniają wprowadzenie odpowiednich środków na mocy prawa krajowego w celu ochrony dzieci oskarżonych o przestępstwa określone zgodnie z niniejszą Konwencją, zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z Konwencji o prawach dziecka i mających zastosowanie protokołów do niej, a także z innymi mającymi zastosowanie instrumentami międzynarodowymi lub regionalnymi.

8. Postanowienia niniejszej Konwencji nie mają wpływu na zasadę stanowiącą, że opis przestępstw określonych zgodnie z postanowieniami niniejszej Konwencji, i mających zastosowanie środków obrony lub innych zasad prawnych dotyczących zgodności działań z prawem jest określany w prawie krajowym Państwa-Strony, oraz że przestępstwa te są ścigane i karane zgodnie z przepisami tego prawa.

Rozdział III

Jurysdykcja

Artykuł 22

Jurysdykcja

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje środki konieczne do ustanowienia swojej jurysdykcji wobec przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, gdy:

   a) przestępstwo zostało popełnione na terytorium danego Państwa-Strony; lub

   b) przestępstwo zostało popełnione na pokładzie statku, który w czasie popełnienia przestępstwa pływał pod banderą danego Państwa-Strony, lub na pokładzie statku powietrznego, który w czasie popełnienia przestępstwa był zarejestrowany na podstawie przepisów prawa danego Państwa-Strony.

2. Z zastrzeżeniem art. 5 niniejszej Konwencji, Państwo-Strona może również ustanowić swoją jurysdykcję wobec każdego takiego przestępstwa, gdy:

   a) popełnione przestępstwo było wymierzone przeciwko obywatelowi tego Państwa-Strony; lub

   b) przestępstwo zostało popełnione przez obywatela tego Państwa-Strony lub bezpaństwowca mającego miejsce zwykłego pobytu na jej terytorium; lub

   c) przestępstwo jest jednym z czynów określonych zgodnie z art. 17 ust. 1 lit. b) pkt (ii) niniejszej Konwencji i zostało popełnione poza terytorium tego Państwa-Strony z zamiarem popełnienia na jej terytorium przestępstwa

określonego zgodnie z art. 17 ust. 1 lit. a) pkt (i) lub pkt (ii) bądź lit. b) pkt (i) niniejszej Konwencji; lub

d) popełnione przestępstwo było wymierzone przeciwko temu Państwu-Stronie.

3. Do celów art. 37 ust. 11 niniejszej Konwencji każde Państwo-Strona podejmuje środki niezbędne do ustanowienia swojej jurysdykcji wobec przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, jeżeli domniemany sprawca przebywa na jej terytorium, a Państwo-Strona nie dokonuje ekstradycji tej osoby wyłącznie na tej podstawie, że ma ona obywatelstwo danego Państwa-Strony.

4. Każde Państwo-Strona może również przyjąć środki konieczne w celu ustanowienia swojej jurysdykcji wobec przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, gdy domniemany sprawca przebywa na jej terytorium, a Państwo-Strona nie dokonuje jego ekstradycji.

5. Jeżeli Państwo-Strona sprawujące swoją jurysdykcję na mocy ust. 1 lub 2 niniejszego artykułu zostało powiadomione lub w inny sposób dowiedziało się, że którekolwiek inne Państwa-Strony prowadzą dochodzenie, ściganie lub postępowanie sądowe dotyczące tego samego czynu, właściwe organy tych Państw-Stron stosownie do sytuacji konsultują się ze sobą w celu skoordynowania działań.

6. Bez uszczerbku dla norm ogólnego prawa międzynarodowego, niniejsza Konwencja nie wyklucza wykonywania jurysdykcji karnej ustanowionej przez Państwo-Stronę zgodnie z prawem krajowym.

Rozdział IV

Środki proceduralne i egzekwowanie prawa

Artykuł 23

Zakres środków proceduralnych

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do ustanowienia uprawnień i procedur przewidzianych w niniejszym rozdziale do celów specjalnych dochodzeń lub postępowań karnych.

2. O ile niniejsza Konwencja nie stanowi inaczej, każde Państwo-Strona stosuje uprawnienia i procedury, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w odniesieniu do:

   a) przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją;

   b) innych przestępstw popełnionych przy użyciu systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych; oraz

c) gromadzenia dowodów w formie elektronicznej dotyczących każdego przestępstwa.

3. a) Każde Państwo-Strona może zastrzec sobie prawo do stosowania środków, o których mowa w art. 29 niniejszej Konwencji, wyłącznie do przestępstw lub kategorii przestępstw wymienionych w zastrzeżeniu, pod warunkiem że zakres takich przestępstw lub kategorii przestępstw nie jest bardziej ograniczony niż zakres przestępstw, do których stosuje środki, o których mowa w art. 30 niniejszej Konwencji. Każde Państwo-Strona rozważy ograniczenie takiego zastrzeżenia, aby umożliwić jak najszersze stosowanie środków, o których mowa w art. 29;

b) W przypadku gdy Państwo-Strona, ze względu na ograniczenia obowiązującego w momencie przyjęcia niniejszej Konwencji ustawodawstwa, nie jest w stanie zastosować środków, o których mowa w art. 29 i 30 niniejszej Konwencji, do komunikacji przekazywanej w ramach systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych dostawcy usług, który:

(i) jest eksploatowany na rzecz zamkniętej grupy użytkowników; oraz

(ii) nie korzysta z publicznych sieci łączności i nie jest połączony z innym systemem technologii informacyjno-komunikacyjnych, zarówno publicznym, jak i prywatnym;

to Państwo-Strona może zastrzec sobie prawo do niestosowania tych środków do takiej komunikacji. Każde Państwo-Strona rozważy ograniczenie takiego zastrzeżenia, aby umożliwić jak najszersze stosowanie środków, o których mowa w art. 29 i 30 niniejszej Konwencji.

Artykuł 24

Warunki i zabezpieczenia

1. Każde Państwo-Strona zapewnia, aby ustanowienie, wdrożenie i stosowanie uprawnień i procedur przewidzianych w niniejszym rozdziale podlegało warunkom i zabezpieczeniom przewidzianym w jej prawie krajowym, które zapewniają ochronę praw człowieka, zgodnie z jego zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego praw człowieka i które uwzględniają zasadę proporcjonalności.

2. Zgodnie z prawem krajowym każdej Państwa-Strony i na jego mocy takie warunki i zabezpieczenia, stosownie do charakteru danej procedury lub uprawnienia, obejmują między innymi kontrolę sądową lub inną niezależną kontrolę, prawo do skutecznego środka odwoławczego, podstawy uzasadniające zastosowanie oraz ograniczenie zakresu i czasu trwania takiego uprawnienia lub procedury.

3. W zakresie, w jakim jest to zgodne z interesem publicznym, w szczególności z prawidłowym przebiegiem postępowania, każde Państwo-Strona bierze pod uwagę

wpływ uprawnień i procedur określonych w niniejszym rozdziale na prawa, obowiązki i uzasadnione interesy stron trzecich.

4. Warunki i zabezpieczenia ustanowione zgodnie z niniejszym artykułem mają zastosowanie na szczeblu krajowym do uprawnień i procedur określonych w niniejszym rozdziale, zarówno do celów krajowych dochodzeń i postępowań karnych, jak i do celów prowadzenia współpracy międzynarodowej przez wezwane Państwo-Stronę.

5. Odniesienia do kontroli sądowej lub innej niezależnej kontroli w ust. 2 niniejszego artykułu są odniesieniami do takiej kontroli na szczeblu krajowym.

Artykuł 25

Niezwłoczne zabezpieczenie przechowywanych danych elektronicznych

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne, aby umożliwić jej właściwym organom nakazanie lub uzyskanie w podobny sposób niezwłocznego zabezpieczenia określonych danych elektronicznych, w tym danych o ruchu, danych dotyczących treści i informacji o abonentach, przechowywanych za pomocą systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności gdy istnieją podstawy, by sądzić, że dane elektroniczne są szczególnie narażone na utratę lub modyfikację.

2. W przypadku gdy Państwo-Strona wprowadza w życie postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu, wydając danej osobie nakaz zabezpieczenia określonych przechowywanych danych elektronicznych będących w jej posiadaniu lub pod jej kontrolą, Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne, aby zobowiązać tę osobę do zabezpieczenia i utrzymania integralności tych danych elektronicznych tak długo, jak to konieczne, przez okres nie dłuższy niż 90 dni, aby umożliwić właściwym organom wystąpienie o ich ujawnienie. Państwo-Strona może postanowić o późniejszym przedłużeniu takiego nakazu.

3. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do zobowiązania administratora lub innej osoby, która ma zabezpieczyć dane elektroniczne, do zachowania poufności prowadzenia takich procedur przez okres przewidziany w jego ustawodawstwie krajowym.

Artykuł 26

Niezwłoczne zabezpieczenie i częściowe ujawnienie danych o ruchu

Każde Państwo-Strona przyjmuje, w odniesieniu do danych o ruchu, które mają być zabezpieczone zgodnie z postanowieniami art. 25 niniejszej Konwencji, takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do:

a) zapewnienia, aby takie niezwłoczne zabezpieczenie danych o ruchu było możliwe niezależnie od tego, czy w przekazanie komunikatu zaangażowany był jeden dostawca usług czy wielu dostawców; oraz

b) zapewnienia niezwłocznego ujawnienia właściwemu organowi Państwa-Strony lub osobie wyznaczonej przez ten organ wystarczającej ilości danych o ruchu,

aby umożliwić Państwu-Stronie zidentyfikowanie dostawców usług i ścieżki, przez którą przekazano komunikat lub wskazane informacje.

Artykuł 27

Nakaz dostarczenia

Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do upoważnienia swoich właściwych organów do nakazania:

a) osobie przebywającej na jej terytorium przekazania znajdujących się w jej posiadaniu lub kontrolowanych przez nią określonych danych elektronicznych, które są przechowywane w systemie technologii informacyjno-komunikacyjnych lub na elektronicznym nośniku danych; oraz

b) dostawcy usług świadczącemu usługi na terytorium Państwa-Strony przekazania informacji o abonentach, odnoszących się do takich usług, które są w posiadaniu lub pod kontrolą tego dostawcy usług.

Artykuł 28

Przeszukanie i zajęcie przechowywanych danych elektronicznych

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do upoważnienia swoich właściwych organów do przeszukania lub uzyskania dostępu w podobny sposób do:

   a) systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych, jego części oraz danych elektronicznych przechowywanych w tym systemie; oraz

   b) elektronicznego nośnika danych, na którym mogą być przechowywane poszukiwane dane elektroniczne;

na terytorium tego Państwa-Strony.

2. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do zapewnienia, aby w przypadku gdy jej organy dokonują przeszukania lub uzyskują dostęp w podobny sposób do określonego systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych lub jego części zgodnie z ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu i mają podstawy, by sądzić, że poszukiwane dane elektroniczne są przechowywane w innym systemie technologii informacyjno-komunikacyjnych lub jego części na jej terytorium, a dane te są zgodnie z prawem dostępne z pierwotnego systemu lub dostępne dla tego systemu, organy te będą mogły

niezwłocznie przeprowadzić przeszukanie w celu uzyskania dostępu do tego innego systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych.

3. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do upoważnienia swoich właściwych organów do zajęcia lub zabezpieczenia w podobny sposób na swoim terytorium danych elektronicznych, do których uzyskano dostęp zgodnie z ust. 1 lub 2 niniejszego artykułu. Środki te obejmują uprawnienia do:

a) zajęcia lub zabezpieczenia w podobny sposób systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych lub jego części lub elektronicznego nośnika danych;

b) wykonywania i przechowywania kopii tych danych elektronicznych w formie elektronicznej;

c) zachowania integralności odpowiednich przechowywanych danych elektronicznych;

d) uniemożliwienia dostępu do tych danych elektronicznych lub usunięcia tych danych elektronicznych w systemie technologii informacyjno-komunikacyjnych, do którego uzyskano dostęp.

4. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do upoważnienia swoich właściwych organów do nakazania każdej osobie posiadającej wiedzę na temat funkcjonowania danego systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych, sieci teleinformatycznej lub jej części składowych, lub środków stosowanych w celu ochrony danych elektronicznych w niej zawartych, przekazania, w zakresie, w jakim jest to uzasadnione, niezbędnych informacji umożliwiających podjęcie środków, o których mowa w ust. 1–3 niniejszego artykułu.

Artykuł 29

Gromadzenie danych o ruchu w czasie rzeczywistym

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do upoważnienia swoich właściwych organów do:

a) gromadzenia lub rejestrowania, poprzez zastosowanie środków technicznych na terytorium tego Państwa-Strony; oraz

b) zobowiązania dostawcy usług, w ramach jego istniejących możliwości technicznych, do:

(i) gromadzenia lub rejestrowania, poprzez zastosowanie środków technicznych na terytorium tego Państwa-Strony; lub

(ii) współpracy i udzielania pomocy właściwym organom w gromadzeniu lub rejestrowaniu;

danych o ruchu, w czasie rzeczywistym, związanych z określonymi komunikatami na jej terytorium, transmitowanymi za pomocą systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych.

2. W przypadku gdy Państwo-Strona, ze względu na zasady swojego krajowego systemu prawnego, nie może przyjąć środków, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, może ono zamiast tego przyjąć takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być niezbędne do zapewnienia gromadzenia lub rejestrowania w czasie rzeczywistym danych o ruchu związanych z określonymi komunikatami transmitowanymi na jej terytorium, poprzez zastosowanie środków technicznych na tym terytorium.

3. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne, aby zobowiązać dostawcę usług do zachowania poufności faktu wykonywania wszelkich uprawnień przewidzianych w niniejszym artykule oraz wszelkich związanych z tym informacji.

Artykuł 30

Przechwytywanie danych dotyczących treści

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne w odniesieniu do szeregu poważnych przestępstw określonych w prawie krajowym w celu upoważnienia swoich właściwych organów do:

   a) gromadzenia lub rejestrowania, poprzez zastosowanie środków technicznych na terytorium tego Państwa-Strony; oraz

   b) zobowiązania dostawcy usług, w ramach jego istniejących możliwości technicznych, do:

      (i) gromadzenia lub rejestrowania, poprzez zastosowanie środków technicznych na terytorium tego Państwa-Strony; lub

      (ii) współpracy i udzielania pomocy właściwym organom w gromadzeniu lub rejestrowaniu;

danych dotyczących treści, w czasie rzeczywistym, określonych komunikatów na jej terytorium, transmitowanych za pomocą systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych.

2. W przypadku gdy Państwo-Strona, ze względu na zasady swojego krajowego systemu prawnego, nie może przyjąć środków, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, może ono zamiast tego przyjąć takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być niezbędne do zapewnienia gromadzenia lub rejestrowania w czasie rzeczywistym danych dotyczących treści określonych komunikatów transmitowanych na jej terytorium, poprzez zastosowanie środków technicznych na tym terytorium.

3. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne, aby zobowiązać dostawcę usług do zachowania poufności faktu wykonywania wszelkich uprawnień przewidzianych w niniejszym artykule oraz wszelkich związanych z tym informacji.

Artykuł 31

Zabezpieczenie, zajęcie i konfiskata dochodów z przestępstwa

1. Każde Państwo-Strona przyjmuje, w najszerszym możliwym zakresie w ramach swojego krajowego systemu prawnego, środki niezbędne do umożliwienia konfiskaty:

   a) dochodów z przestępstwa określonych zgodnie z niniejszą Konwencją lub mienia, którego wartość odpowiada wartości takich dochodów;

b) mienia, sprzętu lub innych narzędzi wykorzystywanych lub przeznaczonych do wykorzystania w popełnieniu przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją.

2. Każde Państwo-Strona przyjmuje takie środki, jakie mogą być konieczne do umożliwienia identyfikacji, śledzenia, zabezpieczenia lub zajęcia wszelkich przedmiotów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w celu ich ostatecznej konfiskaty.

3. Każde Państwo-Strona przyjmuje, zgodnie ze swoim prawem krajowym, takie środki ustawodawcze i inne środki, jakie mogą być konieczne do uregulowania zarządzania przez właściwe organy mieniem zabezpieczonym, zajętym lub skonfiskowanym, o którym mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.

4. Jeżeli dochody z przestępstwa zostały przekształcone lub zamienione, w części lub w całości, na inne mienie, mienie to podlega środkom, o których mowa w niniejszym artykule, zamiast dochodów.

5. Jeżeli dochody z przestępstwa zostały połączone z mieniem pochodzącym z legalnych źródeł, mienie to, bez uszczerbku dla jakichkolwiek uprawnień dotyczących zabezpieczenia lub zajęcia, podlega konfiskacie do wysokości szacowanej wartości połączonych dochodów.

6. Dochód lub inne zyski osiągnięte z dochodów z przestępstwa, z mienia, na które dochody z przestępstwa zostały przekształcone lub zamienione, lub z mienia, z którym dochody z przestępstwa zostały połączone, podlegają również środkom, o których mowa w niniejszym artykule, w taki sam sposób i w takim samym zakresie jak dochody z przestępstwa.

7. Do celów niniejszego artykułu i art. 50 niniejszej Konwencji każde Państwo-Strona upoważnia swoje sądy lub inne właściwe organy do nakazania udostępnienia lub zajęcia rejestrów bankowych, finansowych lub handlowych. Państwo-Strona nie może odmówić podjęcia działań na podstawie postanowień niniejszego ustępu powołując się na tajemnicę bankową.

8. Każde Państwo-Strona może rozważyć możliwość wymagania od sprawcy wykazania zgodnego z prawem pochodzenia domniemanych dochodów z przestępstwa lub innego mienia podlegającego konfiskacie, w zakresie, w jakim wymóg taki jest zgodny z zasadami jej prawa krajowego oraz z charakterem postępowania sądowego i innego postępowania.

9. Postanowienia niniejszego artykułu nie mogą być interpretowane jako naruszające prawa osób trzecich działających w dobrej wierze.

10. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie narusza zasady, zgodnie z którą środki, do których się odnosi, są określane i wdrażane zgodnie z przepisami prawa krajowego Państwa-Strony.

Artykuł 32

Wpis do rejestru karnego

Każde Państwo-Strona może przyjąć takie środki ustawodawcze lub inne środki, jakie mogą być konieczne do uwzględnienia, na warunkach i w celu, jakie uzna za stosowne, wszelkich uprzednich wyroków skazujących w innym państwie dotyczących domniemanego sprawcy w celu wykorzystania takich informacji w postępowaniu karnym dotyczącym przestępstwa określonego zgodnie z niniejszą Konwencją.

Artykuł 33

Ochrona świadków

1. Każde Państwo-Strona podejmuje odpowiednie środki, zgodnie ze swoim prawem krajowym i w ramach swoich możliwości, w celu zapewnienia skutecznej ochrony przed ewentualnymi działaniami odwetowymi lub zastraszaniem świadkom, którzy składają zeznania lub, w dobrej wierze i z uzasadnionych powodów, dostarczają informacji o przestępstwach określonych zgodnie z niniejszą Konwencją lub w inny sposób współpracują z organami śledczymi lub sądowymi oraz, w stosownych przypadkach, ich krewnym i innym osobom bliskim.

2. Środki przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu mogą obejmować między innymi, bez uszczerbku dla praw pozwanego, w tym prawa do rzetelnego procesu sądowego:

   a) ustanowienie procedur fizycznej ochrony takich osób, takich jak – w niezbędnym i możliwym zakresie – ich relokacja oraz zezwolenie, w stosownych przypadkach, na nieujawnianie informacji dotyczących tożsamości i miejsca pobytu takich osób lub ograniczenie w tym zakresie;

   b) zapewnienie zasad dowodowych umożliwiających składanie zeznań w sposób zapewniający bezpieczeństwo świadka, takich jak umożliwienie składania zeznań za pomocą technologii komunikacyjnych, takich jak łącza wideo lub inne odpowiednie środki.

3. Państwa-Strony rozważają zawarcie z innymi państwami umów lub uzgodnień dotyczących relokacji osób, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

4. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się również do ofiar, w zakresie, w jakim występują one w charakterze świadków.

Artykuł 34

Pomoc ofiarom i ich ochrona

1. Każde Państwo-Strona podejmuje odpowiednie środki w ramach swoich możliwości, aby zapewnić pomoc i ochronę ofiarom przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, w szczególności w przypadkach groźby odwetu lub zastraszania.

2. Każde Państwo-Strona ustanawia, z zastrzeżeniem swojego prawa krajowego, odpowiednie procedury w celu zapewnienia ofiarom przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją dostępu do odszkodowania i zwrotu mienia.

3. Każde Państwo-Strona, z zastrzeżeniem swojego prawa krajowego, umożliwia przedstawianie i rozpatrywanie opinii i obaw ofiar na odpowiednich etapach postępowania karnego przeciwko sprawcom w sposób nienaruszający prawa do obrony.

4. W odniesieniu do przestępstw określonych zgodnie z art. 14–16 niniejszej Konwencji każde Państwo-Strona, z zastrzeżeniem swojego prawa krajowego, podejmuje środki w celu zapewnienia pomocy ofiarom takich przestępstw, w tym pomocy w ich fizycznej i psychicznej rehabilitacji, we współpracy z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego.

5. Stosując postanowienia ust. 2–4 niniejszego artykułu, każde Państwo-Strona bierze pod uwagę wiek, płeć oraz szczególne okoliczności i potrzeby ofiar, w tym szczególne okoliczności i potrzeby dzieci.

6. Każde Państwo-Strona, w zakresie zgodnym z jej krajowymi ramami prawnymi, podejmuje skuteczne kroki w celu zapewnienia zgodności z wnioskami o usunięcie lub uniemożliwienie dostępu do treści opisanych w art. 14 i 16 niniejszej Konwencji.

Rozdział V

Współpraca międzynarodowa

Artykuł 35

Ogólne zasady współpracy międzynarodowej

1. Państwa-Strony współpracują ze sobą zgodnie z postanowieniami niniejszej Konwencji, jak również innymi mającymi zastosowanie instrumentami

międzynarodowymi dotyczącymi współpracy międzynarodowej w sprawach karnych oraz przepisami prawa krajowego, w celu:

a) prowadzenia dochodzeń w sprawie przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, ścigania ich i prowadzenia postępowań sądowych, w tym zabezpieczania, zajmowania, konfiskaty i zwrotu dochodów z takich przestępstw;

b) gromadzenia, uzyskiwania, zabezpieczania i udostępniania dowodów w formie elektronicznej dotyczących przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją;

c) gromadzenia, uzyskiwania, zabezpieczania i udostępniania dowodów w formie elektronicznej dotyczących wszelkich poważnych przestępstw, w tym poważnych przestępstw określonych zgodnie z innymi mającymi zastosowanie konwencjami i protokołami Organizacji Narodów Zjednoczonych obowiązującymi w momencie przyjęcia niniejszej Konwencji.

2. Do celów gromadzenia, uzyskiwania, zabezpieczania i udostępniania dowodów w formie elektronicznej dotyczących przestępstw, o których mowa w ust. 1 lit. b) i c) niniejszego artykułu, stosuje się odpowiednie ustępy art. 40 oraz art. 41–46 niniejszej Konwencji.

3. W sprawach dotyczących współpracy międzynarodowej, w każdym przypadku, gdy wymóg podwójnej karalności jest uznawany za konieczny, uznaje się go za spełniony niezależnie od tego, czy przepisy prawa wezwanego Państwa-Strony zaliczają przestępstwo do tej samej kategorii przestępstw lub określają przestępstwo według tej samej terminologii co wzywającego Państwa-Strony, jeżeli czyn leżący u podstaw przestępstwa, w odniesieniu do którego wystąpiono o pomoc, stanowi przestępstwo zgodnie z prawem obu Państw-Stron.

Artykuł 36

Ochrona danych osobowych

1. a) Państwo-Strona przekazujące dane osobowe na mocy niniejszej Konwencji dokonuje tego zgodnie ze swoim prawem krajowym i wszelkimi zobowiązaniami, jakie Strona przekazująca może mieć na mocy mającego zastosowanie prawa międzynarodowego. Państwa-Strony nie są zobowiązane do przekazywania danych osobowych zgodnie z niniejszą Konwencją, jeżeli dane te nie mogą zostać dostarczone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych;

b) W przypadku gdy przekazanie danych osobowych nie byłoby zgodne z ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, Państwa-Strony mogą dążyć do nałożenia odpowiednich warunków, zgodnie z takimi mającymi zastosowanie przepisami, w celu zapewnienia zgodności, aby odpowiedzieć na wniosek o przekazanie danych osobowych;

c) Zachęca się Państwa-Strony do zawierania dwustronnych lub wielostronnych porozumień w celu ułatwienia przekazywania danych osobowych.

2. W odniesieniu do danych osobowych przekazywanych zgodnie z niniejszą Konwencją Państwa-Strony zapewniają, aby otrzymane dane osobowe podlegały skutecznym i odpowiednim zabezpieczeniom w odpowiednich ramach prawnych Państw-Stron.

3. W celu przekazania danych osobowych uzyskanych zgodnie z niniejszą Konwencją państwu trzeciemu lub organizacji międzynarodowej, Państwo-Strona powiadamia o swoim zamiarze Państwo-Stronę przekazujące dane i zwraca się o wyrażenie zgody.

Państwo-Strona przekazuje takie dane osobowe wyłącznie za zgodą Państwa-Strony przekazującego dane, które może wymagać, aby zgoda została udzielona w formie pisemnej.

Artykuł 37

Ekstradycja

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, w przypadku gdy osoba, której dotyczy wniosek o ekstradycję, przebywa na terytorium wezwanego Państwa-Strony, pod warunkiem że przestępstwo, w związku z którym wystąpiono o ekstradycję, podlega karze na mocy prawa krajowego zarówno wzywającego Państwa-Strony, jak i wezwanego Państwa-Strony. Jeżeli o ekstradycję wnosi się w celu odbycia prawomocnej kary pozbawienia wolności lub innej formy zatrzymania orzeczonej za przestępstwo podlegające ekstradycji, wezwane Państwo-Strona może wyrazić zgodę na ekstradycję zgodnie z prawem krajowym.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu, Państwo-Strona, której prawo na to zezwala, może wyrazić zgodę na ekstradycję osoby za którekolwiek z przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, które nie są karalne na mocy jej własnego prawa krajowego.

3. Jeżeli wniosek o ekstradycję obejmuje kilka odrębnych przestępstw, z których co najmniej jedno podlega ekstradycji na mocy niniejszego artykułu, a niektóre z nich nie podlegają ekstradycji ze względu na okres pozbawienia wolności, ale są związane z przestępstwami określonymi zgodnie z niniejszą Konwencją, wezwane Państwo-Strona może zastosować niniejszy artykuł również w odniesieniu do tych przestępstw.

4. Każde z przestępstw, do których niniejszy artykuł ma zastosowanie, uznaje się za przestępstwo podlegające ekstradycji na mocy dowolnego, zawartego między Państwami-Stronami traktatu o ekstradycji. Państwa-Strony zobowiązują się do uznania tych przestępstw za przestępstwa podlegające ekstradycji w każdym traktacie o ekstradycji zawieranym między nimi.

5. Jeżeli Państwo-Strona uzależniające ekstradycję od zawarcia traktatu otrzyma wniosek o ekstradycję od innego Państwa-Strony, z którym nie zawarło traktatu o ekstradycji, może uznać niniejszą Konwencję za podstawę prawną ekstradycji w odniesieniu do każdego przestępstwa, do którego zastosowanie ma niniejszy artykuł.

6. Państwa-Strony, które uzależniają ekstradycję od zawarcia traktatu:

a) w chwili złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, przyjęcia lub zatwierdzenia niniejszej Konwencji lub przystąpienia do niej, informują Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych, czy uznają niniejszą Konwencję za podstawę prawną współpracy w zakresie ekstradycji z innymi Państwami-Stronami niniejszej Konwencji; oraz

b) jeżeli nie uznają niniejszej Konwencji za podstawę prawną współpracy w zakresie ekstradycji, starają się, w stosownych przypadkach, zawrzeć traktaty o ekstradycji z innymi Państwami-Stronami niniejszej Konwencji w celu wykonania niniejszego artykułu.

7. Państwa-Strony, które nie uzależniają ekstradycji od zawarcia traktatu, między sobą uznają przestępstwa, do których zastosowanie ma niniejszy artykuł, za podlegające ekstradycji.

8. Do ekstradycji zastosowanie mają warunki przewidziane w prawie krajowym wezwanego Państwa-Strony lub w mających zastosowanie traktatach o ekstradycji, w tym między innymi warunki ekstradycji dotyczące kary minimalnej oraz podstawy odmowy ekstradycji przez wezwane Państwo-Stronę.

9. Z zastrzeżeniem prawa krajowego, Państwa-Strony dążą do szybkiego wykonania procedur ekstradycyjnych oraz uproszczenia wymogów dowodowych ich dotyczących i odnoszących się do wszelkich przestępstw, do których mają zastosowanie postanowienia niniejszego artykułu.

10. Z zastrzeżeniem przepisów prawa krajowego oraz traktatów o ekstradycji, wezwane Państwo-Strona, po stwierdzeniu, że okoliczności to uzasadniają oraz konieczne jest pilne działanie, na wniosek wzywającego Państwa-Strony, w tym gdy wniosek przekazano przez istniejące kanały Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej, może zatrzymać osobę przebywającą na jego terytorium, wobec której wnioskuje się o ekstradycję, lub podjąć inne stosowne działania zabezpieczające stawiennictwo tej osoby podczas postępowania ekstradycyjnego.

11. Jeżeli Państwo-Strona, na której terytorium domniemany sprawca został znaleziony, nie dokona ekstradycji tej osoby w związku z przestępstwem, do którego mają zastosowanie postanowienia niniejszego artykułu, wyłącznie ze względu na fakt, że osoba ta jest jej obywatelem, na wniosek Państwa-Strony występującego o ekstradycję ma obowiązek przekazania sprawy bez zbędnej zwłoki do swoich właściwych organów celem ścigania tej osoby. Organy te podejmują decyzje i prowadzą postępowanie w taki sam sposób, w jaki na mocy prawa krajowego tego Państwa-Strony byłoby ono prowadzone w przypadku każdego innego przestępstwa o porównywalnym charakterze. Zainteresowane Państwa-Strony współpracują ze sobą w szczególności w zakresie aspektów proceduralnych i dowodowych w celu zapewnienia skuteczności ścigania.

12. Każdorazowo gdy prawo krajowe Państwa-Strony pozwala jej na ekstradycję lub innego rodzaju wydanie jego obywateli wyłącznie pod warunkiem, że dana osoba zostanie odesłana na terytorium tego Państwa-Strony w celu odbycia kary orzeczonej

w procesie sądowym lub w postępowaniu, na potrzeby którego wnioskowano o ekstradycję lub innego rodzaju wydanie danej osoby oraz pod warunkiem że to Państwo-Strona i Państwo-Strona wnoszące o ekstradycję danej osoby zgadzają się na takie rozwiązanie i na inne warunki, jakie mogą uznać za właściwe, taka warunkowa ekstradycja lub warunkowe wydanie są wystarczające dla wykonania obowiązku określonego w ust. 11 niniejszego artykułu.

13. Jeżeli odmówiono ekstradycji, o którą wniesiono w celu wykonania kary, ponieważ osoba, której dotyczy wniosek, jest obywatelem wezwanego Państwa-Strony, państwo to,

jeżeli zezwala na to jego prawo krajowe i zgodnie z wymogami tego prawa, na wniosek wzywającego Państwa-Strony rozważa wykonanie kary nałożonej na mocy prawa krajowego wzywającego Państwa-Strony lub jego pozostałej części.

14. Każdej osobie, wobec której prowadzi się postępowanie w związku z przestępstwem, do którego zastosowanie ma niniejszy artykułu, gwarantuje się uczciwe traktowanie na wszystkich etapach postępowania, w tym korzystanie ze wszystkich praw i gwarancji przewidzianych na mocy prawa krajowego Państwa-Strony, na której terytorium osoba ta przebywa.

15. Postanowień niniejszej Konwencji nie można interpretować jako nakładających obowiązek ekstradycji, jeżeli wezwane Państwo-Strona ma uzasadnione podstawy, by sądzić, że wniosek złożono w celu ścigania lub ukarania danej osoby ze względu na jej płeć, rasę, język, wyznanie, narodowość, pochodzenie etniczne lub poglądy polityczne, lub że pozytywne rozpatrzenie wniosku zaszkodziłoby sytuacji tej osoby z którejkolwiek z wymienionych przyczyn.

16. Państwa-Strony nie mogą odrzucić wniosku o ekstradycję wyłącznie na podstawie tego, że przestępstwo uznano również za przestępstwo dotyczące spraw podatkowych.

17. Przed odmową ekstradycji wezwane Państwo-Strona, w stosownych przypadkach, konsultuje się z wzywającym Państwem-Stroną w celu zapewnienia mu możliwości przedłożenia opinii oraz informacji istotnych w związku z przedstawionymi zarzutami.

18. Wezwane Państwo-Strona informuje wzywające Państwo-Stronę o swojej decyzji w odniesieniu do ekstradycji. Wezwane Państwo-Strona informuje wzywające Państwo-Stronę o wszelkich powodach odmowy ekstradycji, chyba że jego prawo krajowe lub międzynarodowe zobowiązania prawne uniemożliwiają wezwanemu Państwu-Stronie dokonanie ekstradycji.

19. Każde Państwo-Strona w momencie podpisania lub złożenia dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia przekazuje Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych nazwę i adres organu odpowiedzialnego za składanie lub przyjmowanie wniosków o ekstradycję lub tymczasowe aresztowanie. Sekretarz Generalny tworzy i aktualizuje rejestr organów wyznaczonych w ten sposób przez Państwa-Strony. Każde Państwo-Strona zapewnia, aby dane przechowywane w rejestrze były zawsze poprawne.

20. Państwa-Strony dążą do zawarcia dwustronnych lub wielostronnych umów lub uzgodnień umożliwiających przeprowadzenie lub zwiększenie skuteczności ekstradycji.

Artykuł 38

Przekazywanie osób skazanych

Państwa-Strony mogą, uwzględniając prawa osób skazanych, rozważyć zawarcie dwustronnych lub wielostronnych umów lub uzgodnień dotyczących przekazywania na ich terytorium osób skazanych na karę pozbawienia wolności lub inne formy pozbawienia wolności za przestępstwa określone zgodnie z niniejszą Konwencją, w celu odbycia tam kary. Państwa-Strony mogą również uwzględnić kwestie związane z wyrażeniem zgody, resocjalizacją i reintegracją.

Artykuł 39

Przekazywanie ścigania w sprawach karnych

1. Państwa-Strony rozważają możliwość wzajemnego przekazywania postępowania w celu ścigania karnego za przestępstwo określone zgodnie z niniejszą Konwencją, jeżeli takie przekazanie uznaje się za leżące w interesie prawidłowego przebiegu postępowania, w szczególności w przypadkach, gdy sprawa dotyczy kilku jurysdykcji, w celu skoncentrowania ścigania.

2. Jeżeli Państwo-Strona uzależniające przekazanie postępowania karnego od zawarcia traktatu otrzyma wniosek o przekazanie od innego Państwa-Strony, z którą nie zawarło traktatu w tej sprawie, może uznać niniejszą Konwencję za podstawę prawną przekazania postępowania karnego w odniesieniu do każdego przestępstwa, do którego zastosowanie ma niniejszy artykuł.

Artykuł 40

Ogólne zasady i procedury dotyczące wzajemnej pomocy prawnej

1. Państwa-Strony udzielają sobie jak najszerszej wzajemnej pomocy prawnej w dochodzeniach, ściganiu i postępowaniach sądowych w odniesieniu do przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją oraz do celów zbierania dowodów w formie elektronicznej przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, jak również poważnych przestępstw.

2. Wzajemna pomoc prawna jest udzielana w jak najszerszym zakresie dopuszczalnym na mocy właściwych przepisów, traktatów, umów i uzgodnień wezwanego Państwa-Strony dotyczących dochodzeń, ścigania i postępowań sądowych w odniesieniu do przestępstw, za które osoba prawna może być pociągnięta do odpowiedzialności zgodnie z art. 18 niniejszej Konwencji na terytorium wzywającego Państwa-Strony.

3. O wzajemną pomoc prawną udzielaną zgodnie z niniejszym artykułem można się zwrócić w dowolnym z niżej wymienionych celów:

a) zebranie dowodów lub zeznań od osób;

b) doręczenie dokumentów sądowych;

c) przeprowadzenie przeszukań i dokonanie zajęć oraz zabezpieczenie dowodów;

d) przeszukanie lub uzyskanie dostępu, zajęcie lub zabezpieczenie w podobny sposób oraz ujawnienie danych elektronicznych przechowywanych za pomocą systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych zgodnie z art. 44 niniejszej Konwencji;

e) gromadzenie danych o ruchu w czasie rzeczywistym zgodnie z art. 45 niniejszej Konwencji;

f) przechwytywanie danych dotyczących treści zgodnie z art. 46 niniejszej Konwencji;

g) zbadanie obiektów i miejsc;

h) udzielenie informacji, zebranie materiału dowodowego i opinii biegłych;

i) złożenie oryginałów lub poświadczonych kopii stosownych dokumentów i rejestrów, w tym rejestrów urzędowych, bankowych, finansowych, firmowych lub biznesowych;

j) ustalenie lub śledzenie dochodów z przestępstw, majątku, narzędzi lub innych przedmiotów do celów dowodowych;

k) ułatwienie dobrowolnego stawienia się osób na terytorium Państwa-

l) Strony;

m) odzyskanie dochodów z przestępstwa;

n) uzyskanie innego rodzaju pomocy, która nie jest sprzeczna z prawem krajowym wezwanego Państwa-Strony.

4. Bez uszczerbku dla prawa krajowego, właściwe organy Państwa-Strony mogą, bez uprzedniego wniosku, przekazać informacje dotyczące spraw karnych właściwemu organowi w innym Państwie-Stronie, jeżeli uznają, że takie informacje mogłyby pomóc temu organowi w podjęciu lub pomyślnym zakończeniu dochodzenia i postępowania karnego lub mogłyby doprowadzić do złożenia wniosku przez to drugie Państwo-Stronę zgodnie z niniejszą Konwencją.

5. Przekazanie informacji zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu pozostaje bez uszczerbku dla dochodzeń i postępowań karnych w państwie właściwych organów udzielających informacji. Właściwe organy otrzymujące informacje stosują się do wniosku o zachowanie poufności tych informacji, nawet tymczasowo, lub do ograniczeń w ich wykorzystywaniu. Nie uniemożliwia to jednak Państwu-Stronie

otrzymującemu ujawnienia w swoim postępowaniu informacji, które mają charakter uniewinniający dla osoby oskarżonej. W takim przypadku Państwo-Strona otrzymujące powiadamia o tym Państwo-Stronę przekazujące przed ujawnieniem oraz, na wniosek, konsultuje się z

Państwem-Stroną przekazującym. Jeżeli w wyjątkowych przypadkach wcześniejsze powiadomienie nie jest możliwe, Państwo-Strona otrzymujące informacje bezzwłocznie informuje o ujawnieniu Państwo-Stronę przekazujące.

6. Postanowienia niniejszego artykułu nie wpływają na zobowiązania wynikające z dowolnych innych traktatów, dwu- lub wielostronnych, które w całości lub w części regulują lub będą regulowały wzajemną pomocą prawną.

7. Ust. 8–31 niniejszego artykułu stosuje się do wniosków złożonych zgodnie z niniejszym artykułem, jeżeli dane Państwa-Strony nie są związane traktatem o wzajemnej pomocy prawnej. Jeżeli te Państwa-Strony są związane takim traktatem, zastosowanie mają odpowiednie postanowienia takiego traktatu, o ile Państwa-Strony nie zdecydują się zamiast tego na stosowanie ust. 8–31 niniejszego artykułu. Państwa-Strony zdecydowanie zachęca się do stosowania postanowień tych ustępów, jeżeli ułatwiają one współpracę.

8. Państwa-Strony mogą odmówić udzielenia pomocy na podstawie niniejszego artykułu, uzasadniając ją brakiem podwójnej karalności. Niemniej jednak wezwane Państwo-Strona, jeżeli uzna to za właściwe, może udzielić pomocy w zakresie określonym wedle jego uznania bez względu na to, czy na podstawie prawa krajowego wezwanego Państwa-Strony dany czyn zostałby uznany za przestępstwo. Pomocy można odmówić, jeżeli wnioski dotyczą spraw o charakterze *de minimis* lub spraw, w których współpraca lub pomoc, o którą się zwrócono, jest dostępna na mocy innych postanowień niniejszej Konwencji.

9. Osoba, która jest zatrzymana lub odbywa karę na terytorium jednego Państwa-Strony i której obecność w innym Państwie-Stronie jest wymagana do celów identyfikacji, złożenia zeznań lub udzielenia innego rodzaju pomocy w uzyskaniu dowodów na potrzeby dochodzenia, ścigania lub postępowania sądowego w związku z przestępstwami określonymi zgodnie z niniejszą Konwencją, może zostać przekazana, jeżeli spełnione są następujące warunki:

   a) osoba dobrowolnie wyraża świadomą zgodę;

   b) właściwe organy obu Państw-Stron wyrażają zgodę, z zastrzeżeniem warunków, jakie te Państwa-Strony uznają za stosowne.

10. Do celów ust. 9 niniejszego artykułu:

   a) Państwo-Strona, do której osoba jest przekazywana, jest uprawniona i zobowiązana do zatrzymania przekazanej osoby w areszcie, chyba że Państwo-Strona, z której osoba ta została przekazana, wnioskowała inaczej lub upoważniło do innego postępowania;

b) Państwo-Strona, do której osoba jest przekazywana, niezwłocznie wykonuje swoje zobowiązanie do przekazania tej osoby z powrotem do aresztu Państwa-Strony, z której osoba ta została przekazana, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami lub w inny sposób uzgodniony przez właściwe organy obu Państw-Stron;

c) Państwo-Strona, do której osoba jest przekazywana, nie wymaga od Państwa-Strony, z której osoba ta została przekazana, wszczęcia postępowania ekstradycyjnego w celu powrotu tej osoby;

d) przekazanej osobie zalicza się do okresu odbywanej kary w państwie, z którego została przekazana, czas spędzony w areszcie Państwa-Strony, do której osoba ta została przekazana.

11. O ile Państwo-Strona, z której osoba ma zostać przekazana zgodnie z ust. 9 i 10 niniejszego artykułu, nie wyrazi na to zgody, osoba ta, niezależnie od jej obywatelstwa, nie może być ścigana, zatrzymana, ukarana ani nie podlega żadnemu innemu ograniczeniu wolności na terytorium państwa, do którego osoba ta jest przekazywana, w odniesieniu do czynów, zaniechań lub wyroków skazujących przed opuszczeniem przez nią terytorium państwa, z którego została przekazana.

12. a) Każde Państwo-Strona wyznacza jeden lub więcej organów centralnych odpowiedzialnych oraz uprawnionych do otrzymywania wniosków o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej oraz za ich realizację albo przekazanie do realizacji właściwym organom. Jeżeli w regionie lub na części terytorium Państwa-Strony obowiązuje odrębny system wzajemnej pomocy prawnej, może ono wyznaczyć odrębny organ centralny pełniący tę samą funkcję w tym regionie lub na tym terytorium.

b) Organy centralne zapewniają niezwłoczną i właściwą realizację lub przekazanie otrzymanych wniosków. W przypadku gdy organ centralny przekazuje wniosek do realizacji właściwemu organowi, organ centralny zachęca właściwy organ do niezwłocznej i właściwej realizacji wniosku;

c) Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych jest powiadamiany o wyznaczeniu organu centralnego do tego celu w momencie złożenia przez każdą Państwo-Stronę dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia niniejszej Konwencji lub przystąpienia do niej oraz tworzy i aktualizuje rejestr organów centralnych wyznaczonych przez Państwa-Strony. Każde Państwo-Strona zapewnia, aby dane przechowywane w rejestrze były zawsze poprawne.

d) Wnioski o wzajemną pomoc prawną oraz wszelkie związane z tym informacje są przekazywane organom centralnym wyznaczonym przez Państwa-Strony. Wymóg ten pozostaje bez uszczerbku dla prawa Państwa-Strony do żądania, by takie wnioski i informacje były do niego kierowane kanałami dyplomatycznymi a, w pilnych okolicznościach, jeżeli Państwa-Strony tak postanowią i o ile to możliwe, przez Międzynarodową Organizację Policji Kryminalnej.

13. Wnioski są sporządzane na piśmie lub, w miarę możliwości, za pomocą dowolnych środków umożliwiających zarejestrowanie dokumentu w formie pisemnej w języku akceptowanym przez wezwane Państwo-Stronę w sposób umożliwiający temu Państwu-Stronie stwierdzenie autentyczności dokumentu. Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych jest powiadamiany o języku lub językach akceptowanych przez każdą Państwo-Stronę w chwili złożenia przez nią dokumentu

ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia niniejszej Konwencji lub przystąpienia do niej. W sytuacjach pilnych oraz jeżeli Państwa-Strony tak postanowią, wnioski mogą być przedkładane ustnie, ale muszą zostać w późniejszym terminie potwierdzone na piśmie.

14. W przypadkach, w których nie zabraniają tego ich odpowiednie przepisy, organy centralne Państw-Stron zachęca się do przekazywania i przyjmowania wniosków o wzajemną pomoc prawną oraz wszelkich informacji jego dotyczących, a także dowodów, w formie elektronicznej, zgodnie z warunkami umożliwiającymi wezwanemu Państwu-Stronie stwierdzenie autentyczności i zapewnienie bezpieczeństwa komunikacji.

15. Wniosek o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej określa:

a) tożsamość organu sporządzającego wniosek;

b) przedmiot i charakter dochodzenia, ścigania lub postępowania sądowego, którego wniosek dotyczy, a także nazwę i funkcję organu prowadzącego dochodzenie, ściganie lub postępowanie sądowe;

c) omówienie stosownych faktów, z wyjątkiem wniosków dotyczących doręczenia dokumentów sądowych;

d) opis pomocy będącej przedmiotem wniosku oraz szczegóły procedury, którą wzywające Państwo-Strona chciałaby zastosować;

e) w miarę możliwości i stosownie do przypadku, tożsamość, miejsce pobytu i obywatelstwo każdej osoby, której dotyczy wniosek, a także kraj pochodzenia, opis i miejsce przechowywania wszelkich przedmiotów lub rachunków, których dotyczy wniosek;

f) w stosownych przypadkach, okres, w odniesieniu do którego wnioskuje się o przekazanie dowodu, informacji lub udzielenie innej pomocy; oraz

g) cel, dla którego wnioskuje się o przekazanie dowodu, informacji lub udzielenie innej pomocy;

16. Wezwane Państwo-Strona może zażądać dodatkowych informacji, jeżeli wydają się one konieczne do realizacji wniosku zgodnie z prawem krajowym lub jeżeli mogą ułatwić realizację wniosku.

17. Wniosek realizuje się zgodnie z prawem krajowym wezwanego Państwa-Strony w zakresie, w jakim nie jest on sprzeczny z prawem krajowym wezwanego Państwa-Strony i, o ile to możliwe, zgodnie z procedurami określonymi we wniosku.

18. O ile to możliwe oraz zgodnie z podstawowymi zasadami prawa krajowego, jeżeli dana osoba przebywa na terytorium Państwa-Strony i musi zostać przesłuchana przez

organy sądowe drugiej Państwa-Strony w charakterze świadka, ofiary lub biegłego, pierwsza Państwo-Strona,

na wniosek drugiej strony, może zezwolić na przesłuchanie w formie wideokonferencji, jeżeli osobiste stawienie się tej osoby na terytorium wzywającego Państwa-Strony jest niemożliwe lub niepożądane. Państwa-Strony mogą postanowić, że przesłuchanie zostanie przeprowadzone przez organ sądowy wzywającego Państwa-Strony z udziałem organu sądowego wezwanego Państwa-Strony. Jeżeli wezwane Państwo-Strona nie ma dostępu do środków technicznych niezbędnych do przeprowadzenia wideokonferencji, wzywające Państwo-Strona może zapewnić takie środki za obopólną zgodą.

19. Wzywające Państwo-Strona nie przekazuje ani nie wykorzystuje informacji ani dowodów dostarczonych przez wezwane Państwo-Stronę na potrzeby dochodzeń, ścigania lub postępowań sądowych innych niż wymienione we wniosku, bez uzyskania uprzedniej zgody wezwanego Państwa-Strony. Niniejszy ustęp nie uniemożliwia wzywającemu Państwu-Stronie ujawnienia w postępowaniu informacji lub dowodów świadczących o niewinności oskarżonego. W tym ostatnim przypadku wzywające Państwo-Strona powiadamia Państwo-Stronę wezwaną przed takim ujawnieniem, a jeżeli jest to wymagane, konsultuje się ze wezwanym Państwem-Stroną. Jeżeli wyjątkowo wcześniejsze powiadomienie nie jest możliwe, wzywające Państwo-Strona bezzwłocznie informuje o ujawnieniu wezwane Państwo-Stronę.

20. Wzywające Państwo-Strona może żądać, aby wezwane Państwo-Strona zachowało poufność faktów oraz treści wniosku, z wyjątkiem zakresu koniecznego do wykonania wniosku. Jeżeli wezwane Państwo-Strona nie może spełnić wymogu poufności, informuje o tym niezwłocznie wzywające Państwo-Stronę.

21. Udzielenia wzajemnej pomocy prawnej można odmówić:

    a) jeżeli wniosek nie został sporządzony zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu;

    b) jeżeli wezwane Państwo-Strona uzna, że realizacja wniosku może naruszyć jego suwerenność, bezpieczeństwo, porządek publiczny lub inne podstawowe interesy;

    c) jeżeli organy wezwanego Państwa-Strony podlegałyby na mocy prawa krajowego zakazowi wykonania wnioskowanego działania w odniesieniu do podobnego przestępstwa, gdyby było ono przedmiotem dochodzenia, ścigania lub postępowania sądowego w ich własnej jurysdykcji;

    d) jeżeli udzielenie wnioskowanej wzajemnej pomocy prawnej byłoby sprzeczne z systemem prawnym wezwanego Państwa-Strony.

22. Postanowień niniejszej Konwencji nie można interpretować jako nakładających obowiązek udzielenia wzajemnej pomocy prawnej, jeżeli wezwane Państwo-Strona

ma uzasadnione podstawy, by sądzić, że wniosek złożono w celu ścigania lub ukarania danej osoby ze względu na jej płeć, rasę, język, wyznanie, narodowość, pochodzenie etniczne lub poglądy polityczne, lub że pozytywne rozpatrzenie wniosku zaszkodziłoby sytuacji tej osoby z którejkolwiek z wymienionych przyczyn.

23. Państwa-Strony nie mogą odrzucić wniosku o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej wyłącznie na podstawie tego, że przestępstwo uznaje się za dotyczące również spraw podatkowych.

24. Państwa-Strony nie mogą odmówić udzielenia wzajemnej pomocy prawnej zgodnie z niniejszym artykułem powołując się na tajemnicę bankową.

25. Odmowa udzielenia wzajemnej pomocy prawnej jest uzasadniana.

26. Wezwane Państwo-Strona rozpatruje wniosek o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej w możliwie najszybszym terminie i w możliwie największym zakresie uwzględnia przy tym terminy zaproponowane i uzasadnione przez wzywające Państwo-Stronę, najlepiej we wniosku. Wezwane Państwo-Strona udziela odpowiedzi na mieszczące się w rozsądnym zakresie zapytania wzywającego Państwa-Strony dotyczące statusu wniosku i postępów w jego rozpatrywaniu. Wzywające Państwo-Strona niezwłocznie informuje wezwane Państwo-Stronę, jeżeli pomoc, o którą wnioskowano, nie jest już konieczna.

27. Wezwane Państwo-Strona może odroczyć udzielenie wzajemnej pomocy prawnej, uzasadniając to interesem toczącego się dochodzenia, ścigania lub postępowania sądowego.

28. Przed odrzuceniem wniosku zgodnie z ust. 21 niniejszego artykułu lub odroczeniem jego wykonania zgodnie z ust. 27 niniejszego artykułu wezwane Państwo-Strona wezwana konsultuje się z wzywającym Państwem-Stroną w celu ustalenia, czy pomocy można udzielić na warunkach, jakie uznaje za niezbędne. Jeżeli wzywające Państwo-Strona zgadza się na udzielenie pomocy na tych warunkach, musi ich przestrzegać.

29. Bez uszczerbku dla stosowania ust. 11 niniejszego artykułu świadek, biegły lub inna osoba, która na wniosek wzywającego Państwa-Strony wyraża zgodę na złożenie zeznań w postępowaniu lub na pomoc w dochodzeniu, ściganiu lub postępowaniu sądowym na terytorium wzywającego Państwa-Strony, nie może być ścigana, zatrzymana, ukarana ani nie podlega żadnemu innemu ograniczeniu wolności osobistej na tym terytorium w odniesieniu do czynów, zaniechań lub wyroków skazujących wydanych przed opuszczeniem przez tę osobę terytorium wezwanego Państwa-Strony. Taki list żelazny ustaje, gdy świadek, biegły lub inna osoba, która przez okres 15 kolejnych dni lub przez jakikolwiek okres uzgodniony przez Państwa-Strony od dnia, w którym osoba ta została oficjalnie poinformowana, że jej obecność nie jest już wymagana przez organy sądowe, miała możliwość opuszczenia terytorium, mimo to pozostała dobrowolnie na terytorium wzywającego Państwa-Strony lub, po opuszczeniu tego terytorium, wróciła z własnej woli.

30. Zwykłe koszty wykonania wniosku ponosi wezwane Państwo-Strona, chyba że zainteresowane Państwa-Strony postanowią inaczej. W przypadku gdy do wykonania wniosku konieczne jest lub będzie poniesienie znacznych lub nadzwyczajnych wydatków, Państwa-Strony podejmują konsultacje w celu ustalenia warunków, na jakich wniosek zostanie wykonany, oraz sposobu pokrycia kosztów.

31. Wezwane Państwo-Strona:

a) przedkłada wzywającemu Państwu-Stronie kopie akt urzędowych, dokumentów lub informacji znajdujących się w jej posiadaniu, które na mocy prawa krajowego mogą być udostępniane publicznie;

b) może, według własnego uznania, przekazać wzywającemu Państwu-Stronie w całości bądź w części lub z zastrzeżeniem takich warunków, jakie uzna za właściwe, kopie wszelkich akt urzędowych, dokumentów lub informacji znajdujących się w jej posiadaniu, które nie są udostępniane publicznie.

32. Stosownie do potrzeb Państwa-Strony rozważają możliwość zawarcia dwustronnych lub wielostronnych umów lub uzgodnień, które służyłyby celom niniejszego artykułu, stosowaniu go w praktyce lub wzmocnieniu jego skuteczności.

Artykuł 41

1. Sieć dostępna przez całą dobę, siedem dni w tygodniu

2. Każde Państwo-Strona wyznacza punkt kontaktowy dostępny przez całą dobę, siedem dni w tygodniu, mający zagwarantować niezwłoczne udzielenie pomocy w celu prowadzenia specjalnych dochodzeń, postępowań karnych lub postępowań sądowych dotyczących przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją lub w celu gromadzenia, uzyskiwania i zabezpieczania dowodów w formie elektronicznej do celów ust. 3 niniejszego artykułu oraz w odniesieniu do przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, a także w odniesieniu do poważnych przestępstw.

3. Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych jest powiadamiany o takim punkcie kontaktowym i prowadzi aktualny rejestr punktów kontaktowych wyznaczonych do celów niniejszego artykułu oraz corocznie przekazuje Państwom-Stronom zaktualizowany wykaz punktów kontaktowych.

4. Pomoc ta obejmuje ułatwienie lub, jeżeli zezwala na to prawo krajowe i praktyka wezwanego Państwa-Strony, bezpośrednią realizację następujących środków:

a) zapewnienie doradztwa technicznego;

b) zabezpieczenie przechowywanych danych elektronicznych zgodnie z art. 42 i 43 niniejszej Konwencji, w tym, w stosownych przypadkach, informacji o lokalizacji dostawcy usług, o ile jest ona znana wezwanemu Państwu-Stronie, aby pomóc wzywającemu Państwu-Stronie w złożeniu wniosku;

c) gromadzenie dowodów i udzielanie informacji prawnych;

d) lokalizowanie podejrzanych; lub

e) dostarczanie danych elektronicznych w celu zapobieżenia sytuacji nadzwyczajnej.

5. Punkt kontaktowy Państwa-Strony jest uprawniony do komunikowania się z punktem kontaktowym innego Państwa-Strony w trybie przyspieszonym. Jeżeli punkt kontaktowy wyznaczony przez Państwo-Stronę nie jest częścią organu lub organów tego Państwa-Strony odpowiedzialnych za wzajemną pomoc prawną lub ekstradycję, punkt kontaktowy zapewnia możliwość szybkiej koordynacji działań z tym organem lub tymi organami.

6. Każde Państwo-Strona zapewnia dostępność wyszkolonego i wyposażonego personelu w celu zapewnienia funkcjonowania sieci przez całą dobę, siedem dni w tygodniu.

7. Państwa-Strony mogą również wykorzystywać i wzmacniać istniejące upoważnione sieci punktów kontaktowych, w stosownych przypadkach i w granicach swoich przepisów krajowych, w tym działające przez całą dobę, siedem dni w tygodniu, sieci ds. przestępczości komputerowej Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej w celu zapewnienia bezzwłocznej współpracy między organami policji oraz inne metody współpracy w zakresie wymiany informacji.

Artykuł 42

Współpraca międzynarodowa w celu niezwłocznego zabezpieczenia przechowywanych danych elektronicznych

1. Państwo-Strona może zwrócić się do innego Państwa-Strony o nakazanie lub uzyskanie w inny sposób, zgodnie z art. 25 niniejszej Konwencji, niezwłocznego zabezpieczenia danych elektronicznych przechowywanych za pomocą systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych znajdującego się na terytorium tego innego Państwa-Strony, w odniesieniu do którego wzywające Państwo-Strona zamierza złożyć wniosek o wzajemną pomoc prawną w przeszukaniu lub uzyskaniu dostępu w podobny sposób, dokonaniu zajęcia lub w podobnym zabezpieczeniu lub ujawnieniu danych elektronicznych.

2. Wzywające Państwo-Strona może korzystać z sieci dostępnej przez całą dobę, siedem dni w tygodniu, przewidzianej w art. 41 niniejszej Konwencji w celu uzyskania informacji dotyczących lokalizacji danych elektronicznych przechowywanych za pomocą systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz, w stosownych przypadkach, informacji o lokalizacji dostawcy usług.

3. Wniosek o zabezpieczenie złożony na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu określa:

a) organ ubiegający się o zabezpieczenie;

b) przestępstwo będące przedmiotem dochodzenia, ścigania lub postępowania sądowego oraz krótkie streszczenie powiązanych faktów;

c) przechowywane dane elektroniczne, które mają zostać zabezpieczone, oraz ich związek z przestępstwem;

d) wszelkie dostępne informacje identyfikujące administratora przechowywanych danych elektronicznych lub lokalizację systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych;

e) konieczność zabezpieczenia;

f) zamiar złożenia przez wzywające Państwo-Stronę wniosku o wzajemną pomoc prawną w przeszukaniu lub uzyskaniu dostępu w podobny sposób, dokonaniu zajęcia lub w podobnym zabezpieczeniu lub ujawnieniu przechowywanych danych elektronicznych;

g) w stosownych przypadkach, konieczność zachowania poufności wniosku o zabezpieczenie i niepowiadamiania użytkownika.

4. Po otrzymaniu wniosku od innego Państwa-Strony, wezwane Państwo-Strona podejmuje wszelkie stosowne środki w celu niezwłocznego zabezpieczenia określonych danych elektronicznych zgodnie ze swoim prawem krajowym. Do celów udzielenia odpowiedzi na wniosek, podwójna karalność nie jest wymagana jako warunek zapewnienia takiego zabezpieczenia.

5. Państwo-Strona, która wymaga podwójnej karalności jako warunku udzielenia odpowiedzi na wniosek o wzajemną pomoc prawną w przeszukaniu lub uzyskaniu dostępu w podobny sposób, dokonaniu zajęcia lub w podobnym zabezpieczeniu lub ujawnieniu przechowywanych danych elektronicznych, może, w odniesieniu do przestępstw innych niż przestępstwa określone zgodnie z niniejszą Konwencją, zastrzec sobie prawo do odrzucenia wniosku o zabezpieczenie na podstawie niniejszego artykułu, jeżeli ma powody, by sądzić, że w momencie ujawnienia warunek podwójnej karalności nie mógłby zostać spełniony.

6. Ponadto wniosek o zabezpieczenie może zostać odrzucony wyłącznie na podstawie przesłanek określonych w art. 40 ust. 21 lit. b) i c) oraz ust. 22 niniejszej Konwencji.

7. W przypadku gdy wezwane Państwo-Strona uważa, że zabezpieczenie nie zapewni dostępności danych w przyszłości lub zagrozi poufności lub w inny sposób zaszkodzi dochodzeniu prowadzonemu przez wzywające Państwo-Stronę, niezwłocznie informuje o tym wzywające Państwo-Stronę, które następnie ustala, czy wniosek powinien mimo wszystko zostać wykonany.

8. Każde zabezpieczenie dokonane w odpowiedzi na wniosek złożony na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu trwa nie krócej niż 60 dni, aby umożliwić wzywającemu Państwu-Stronie złożenie wniosku o przeszukanie lub podobny dostęp, zajęcie lub

podobne zabezpieczenie lub ujawnienie danych. Po otrzymaniu takiego wniosku dane są nadal zabezpieczane do czasu wydania decyzji w sprawie tego wniosku.

9. Przed upływem okresu zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 8 niniejszego artykułu, wzywające Państwo-Strona może wystąpić z wnioskiem o przedłużenie okresu zabezpieczenia.

Artykuł 43

Współpraca międzynarodowa w celu niezwłocznego ujawnienia zabezpieczonych danych o ruchu

1. W przypadku gdy w trakcie wykonywania wniosku złożonego zgodnie z art. 42 niniejszej Konwencji o zabezpieczenie danych o ruchu dotyczących konkretnego komunikatu, wezwane Państwo-Strona odkryje, że w przesyłanie komunikatu zaangażowany był dostawca usług z innego Państwa-Strony, wezwane Państwo-Strona niezwłocznie ujawnia wzywającemu Państwu-Stronie ilość danych o ruchu wystarczającą do zidentyfikowania tego dostawcy usług i ścieżki, którą komunikat został przekazany.
2. Ujawnienia danych o ruchu na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu można odmówić jedynie na podstawie przesłanek zawartych w art. 40 ust. 21 lit. b) i c) oraz ust. 22 niniejszej Konwencji.

Artykuł 44

Wzajemna pomoc prawna w dostępie do przechowywanych danych elektronicznych

1. Państwo-Strona może zwrócić się do innego Państwa-Strony o przeszukanie lub uzyskanie dostępu w podobny sposób, dokonanie zajęcia lub podobne zabezpieczenie oraz ujawnienie danych elektronicznych przechowywanych za pomocą systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych znajdujących się na terytorium wezwanego Państwa-Strony, w tym danych elektronicznych, które zabezpieczono zgodnie z art. 42 niniejszej Konwencji.
2. Wezwane Państwo-Strona odpowiada na wniosek poprzez zastosowanie odpowiednich instrumentów i przepisów międzynarodowych, o których mowa w art. 35 niniejszej Konwencji, oraz zgodnie z innymi odpowiednimi postanowieniami niniejszego rozdziału.
3. Odpowiedzi na wniosek udziela się w trybie przyspieszonym, jeżeli:
   a) istnieją podstawy, aby sądzić, że dane, których wniosek dotyczy, są szczególnie narażone na utratę lub modyfikację; lub
   b) instrumenty i przepisy prawne, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, przewidują w inny sposób współpracę w trybie przyspieszonym.

Artykuł 45

Wzajemna pomoc prawna w zakresie gromadzenia danych o ruchu w czasie rzeczywistym

1. Państwa-Strony dokładają wszelkich starań, aby zapewnić sobie wzajemną pomoc prawną w zakresie gromadzenia w czasie rzeczywistym danych o ruchu związanych z określonymi komunikatami na ich terytorium, przekazywanymi za pomocą systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 niniejszego artykułu,

pomoc taka jest regulowana warunkami i procedurami przewidzianymi w prawie krajowym.

2. Każde Państwo-Strona dokłada starań, aby zapewnić taką pomoc przynajmniej w odniesieniu do przestępstw, w przypadku których gromadzenie danych o ruchu w czasie rzeczywistym byłoby możliwe w podobnej sprawie krajowej.

3. Wniosek złożony zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu określa:

   a) nazwę organu występującego z wnioskiem;

   b) streszczenie głównych faktów i charakteru dochodzenia, ścigania lub postępowania sądowego, którego dotyczy wniosek;

   c) dane elektroniczne, w odniesieniu do których wymagane jest gromadzenie danych o ruchu, oraz ich związek z przestępstwem;

   d) wszelkie dostępne dane identyfikujące właściciela lub użytkownika danych lub lokalizację systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych;

   e) uzasadnienie potrzeby gromadzenia danych o ruchu;

   f) okres, przez który dane o ruchu mają być gromadzone, oraz odpowiednie uzasadnienie tego okresu.

Artykuł 46

Wzajemna pomoc prawna w przechwytywaniu danych dotyczących treści

Państwa-Strony dokładają starań, aby zapewnić sobie wzajemną pomoc prawną w zakresie gromadzenia lub rejestrowania w czasie rzeczywistym danych dotyczących treści określonych komunikatów przekazywanych za pomocą systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych, w zakresie dozwolonym na mocy traktatów mających do nich zastosowanie lub na mocy ich prawa krajowego.

Artykuł 47

Współpraca w zakresie egzekwowania prawa

1. Państwa-Strony ściśle współpracują ze sobą, zgodnie z przepisami krajowych systemów prawnych i administracyjnych, na rzecz zwiększenia skuteczności działań organów ścigania w celu zwalczania przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją. Państwa-Strony podejmują w szczególności skuteczne środki mające na celu:

a) wzmocnienie i, w razie potrzeby, ustanowienie kanałów komunikacji między właściwymi organami, agencjami i służbami, z uwzględnieniem istniejących kanałów, w tym kanałów Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej, w celu ułatwienia bezpiecznej i szybkiej wymiany informacji

dotyczących wszystkich aspektów przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, w tym, jeżeli zainteresowane Państwa-Strony uznają to za stosowne, powiązań z innymi rodzajami działalności przestępczej;

b) współpracę z innymi Państwami-Stronami w prowadzeniu dochodzeń w sprawie przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, dotyczących:

(i) tożsamości, miejsca pobytu i działań osób podejrzewanych o udział w takich przestępstwach lub miejsca pobytu innych osób mających z nimi związek;

(ii) ruchu dochodów z przestępstwa lub majątku pochodzącego z przestępstw;

(iii) ruchu majątku, sprzętu lub innych narzędzi wykorzystanych lub przewidzianych do wykorzystania przy popełnianiu takich przestępstw;

c) udostępnienie, w stosownych przypadkach, niezbędnych elementów lub danych do celów analitycznych lub śledczych;

d) wymianę, w stosownych przypadkach, informacji z innymi Państwami-Stronami dotyczących szczególnych środków i metod wykorzystywanych do popełniania przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, w tym posługiwania się fałszywą tożsamością, sfałszowanymi, zmienionymi lub podrobionymi dokumentami i innymi środkami ukrywania, a także taktyk, technik i procedur stosowanych w cyberprzestępczości;

e) umożliwienie skutecznej koordynacji działań między ich właściwymi organami, agencjami i służbami oraz promowanie wymiany personelu i innych ekspertów, w tym, z zastrzeżeniem umów lub uzgodnień dwustronnych zawartych między danymi Państwami-Stronami, delegowanie oficerów łącznikowych;

f) wymianę informacji oraz koordynowanie środków administracyjnych i innych środków podjętych stosownie do sytuacji w celu wczesnego wykrycia przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją.

2. Aby nadać skutek postanowieniom niniejszej Konwencji, Państwa-Strony rozważają zawarcie dwustronnych lub wielostronnych umów lub uzgodnień dotyczących bezpośredniej współpracy między organami ścigania oraz, jeżeli takie umowy lub uzgodnienia już istnieją, ich zmiany. Wobec braku takich umów lub uzgodnień między zainteresowanymi Państwami-Stronami, Państwa-Strony mogą uznać postanowienia niniejszej Konwencji za podstawę współpracy w dziedzinie ścigania przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją. W stosownych

przypadkach, Państwa-Strony w pełni wykorzystują umowy lub uzgodnienia, w tym w ramach organizacji międzynarodowych lub regionalnych, w celu zacieśniania współpracy między organami ścigania.

Artykuł 48 Wspólne dochodzenia

Państwa-Strony rozważają zawarcie dwustronnych lub wielostronnych umów lub uzgodnień, na mocy których w odniesieniu do przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, które są przedmiotem dochodzenia, ścigania lub postępowania sądowego w jednym lub większej liczbie państw, zainteresowane właściwe organy mogą ustanowić wspólne organy dochodzeniowe. W przypadku braku takich umów lub uzgodnień wspólne dochodzenia mogą być podejmowane w drodze porozumienia w indywidualnych przypadkach. Zaangażowane Państwa-Strony zapewniają pełne poszanowanie suwerenności Państwa-Strony, na której terytorium mają być prowadzone takie dochodzenia.

Artykuł 49

Mechanizmy odzyskiwania mienia poprzez współpracę międzynarodową w zakresie konfiskaty

1. Każde Państwo-Strona, w celu zapewnienia wzajemnej pomocy prawnej zgodnie z art. 50 niniejszej Konwencji w odniesieniu do mienia nabytego poprzez popełnienie przestępstwa określonego zgodnie z niniejszą Konwencją lub mającego związek z popełnieniem takiego przestępstwa, zgodnie ze swoim prawem krajowym:

   a) podejmuje takie środki, jakie mogą być niezbędne do umożliwienia swoim właściwym organom wykonania nakazu konfiskaty wydanego przez sąd innego Państwa-Strony;

   b) podejmuje takie środki, jakie mogą być niezbędne do umożliwienia swoim właściwym organom, w zakresie ich jurysdykcji, nakazania konfiskaty takiego mienia pochodzenia zagranicznego w drodze orzeczenia o popełnieniu przestępstwa prania pieniędzy lub innego przestępstwa, które może podlegać jego jurysdykcji, lub w drodze innych procedur dozwolonych na mocy jej prawa krajowego; oraz

   c) rozważy podjęcie takich środków, jakie mogą być konieczne, aby umożliwić konfiskatę takiego mienia bez wyroku skazującego w przypadkach, w których sprawca nie może być ścigany z powodu śmierci, ucieczki lub nieobecności lub w innych stosownych przypadkach.

2. Każde Państwo-Strona, w celu udzielenia wzajemnej pomocy prawnej na wniosek złożony zgodnie z art. 50 ust. 2 niniejszej Konwencji, zgodnie ze swoim prawem krajowym:

a) podejmuje takie środki, jakie mogą być konieczne, aby umożliwić swoim właściwym organom zabezpieczenie lub zajęcie mienia na podstawie nakazu zabezpieczenia lub zajęcia wydanego przez sąd lub właściwy organ wzywającego Państwa-Strony, który stanowi uzasadnioną podstawę dla wezwanego Państwa-Strony, aby sądzić, że istnieją wystarczające podstawy do

podjęcia takich działań oraz że mienie to podlegałoby ostatecznie nakazowi konfiskaty do celów ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu;

b) podejmuje takie środki, jakie mogą być konieczne, aby umożliwić swoim właściwym organom zabezpieczenie lub zajęcie mienia na wniosek, który stanowi uzasadnioną podstawę dla wezwanego Państwa-Strony, aby sądzić, że istnieją wystarczające podstawy do podjęcia takich działań oraz że mienie to podlegałoby ostatecznie nakazowi konfiskaty do celów ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu; oraz

c) rozważy podjęcie dodatkowych środków w celu umożliwienia swoim właściwym organom zabezpieczenia mienia w celu konfiskaty, na przykład na podstawie zagranicznego aresztowania lub oskarżenia w sprawie karnej związanego z nabyciem takiego mienia.

Artykuł 50

Współpraca międzynarodowa dla celów konfiskaty

1. Państwo-Strona, która otrzymała od innego Państwa-Strony mającego jurysdykcję nad przestępstwem określonym zgodnie z niniejszą Konwencją wniosek o konfiskatę dochodów z przestępstwa, mienia, sprzętu lub innych narzędzi, o których mowa w art. 31 ust. 1 niniejszej Konwencji, znajdujących się na jej terytorium, w najszerszym możliwym zakresie w ramach jej krajowego systemu prawnego:

   a) składa wniosek do swoich właściwych organów w celu uzyskania nakazu konfiskaty oraz, jeśli nakaz taki zostanie wydany, wykonuje go. lub

   b) przedkłada swoim właściwym organom, w celu wykonania w żądanym zakresie, nakaz konfiskaty wydany przez sąd na terytorium wzywającego Państwa-Strony zgodnie z art. 31 ust. 1 niniejszej Konwencji w zakresie, w jakim dotyczy on dochodów z przestępstwa, mienia, sprzętu lub innych narzędzi służących do popełnienia przestępstwa znajdujących się na terytorium wezwanego Państwa-Strony.

2. Na wniosek innego Państwa-Strony sprawującego jurysdykcję nad przestępstwem określonym zgodnie z niniejszą Konwencją, wezwane Państwo-Strona podejmuje środki w celu identyfikacji, śledzenia i zabezpieczenia lub zajęcia dochodów z przestępstwa, mienia, sprzętu lub innych narzędzi służących do popełnienia przestępstwa, o których mowa w art. 31 ust. 1 niniejszej Konwencji, do celów ewentualnej konfiskaty, która zostanie zarządzona albo przez wzywające Państwo-

Stronę, albo, na wniosek złożony na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu, przez wezwane Państwo-Stronę.

3. Postanowienia art. 40 niniejszej Konwencji stosuje się odpowiednio do niniejszego artykułu. Oprócz informacji, o których mowa w art. 40 ust. 15 niniejszej Konwencji, wnioski składane na podstawie niniejszego artykułu zawierają:

a) w przypadku wniosku dotyczącego ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu – opis mienia, które ma zostać skonfiskowane, w tym, w miarę możliwości, lokalizację i, w stosownych przypadkach, szacunkową wartość mienia, a także oświadczenie o stanie faktycznym, na którym opiera się wzywające Państwo-Strona, wystarczające do umożliwienia wezwanemu Państwu-Stronie wystąpienia o wydanie nakazu zgodnie z jego prawem krajowym;

b) w przypadku wniosku dotyczącego ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu – prawnie dopuszczalny odpis nakazu konfiskaty, na którym opiera się wniosek, wydanego przez wzywające Państwo-Stronę, oświadczenie o stanie faktycznym oraz informacje dotyczące zakresu, w jakim wnioskuje się o wykonanie nakazu, oświadczenie określające środki podjęte przez wzywające Państwo-Stronę w celu odpowiedniego powiadomienia osób trzecich działających w dobrej wierze oraz zapewnienia rzetelnego procesu, a także oświadczenie, że nakaz konfiskaty jest prawomocny;

c) w przypadku wniosku dotyczącego ust. 2 niniejszego artykułu – oświadczenie o stanie faktycznym, na którym opiera się wzywające Państwo-Strona, oraz opis działań, których dotyczy wniosek, oraz, jeżeli jest dostępny, prawnie dopuszczalny odpis nakazu, na którym opiera się wniosek.

4. Decyzje lub działania, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, są podejmowane przez wezwane Państwo-Stronę zgodnie z przepisami jego prawa krajowego i jego przepisami proceduralnymi lub wszelkimi dwustronnymi lub wielostronnymi traktatami, umowami lub uzgodnieniami, którymi może być związana w stosunku do wzywającego Państwa-Strony, oraz z zastrzeżeniem tych przepisów.

5. Każde Państwo-Strona przedkłada Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych odpisy swoich przepisów ustawowych i wykonawczych wprowadzających w życie niniejszy artykuł oraz wszelkich późniejszych zmian tych przepisów ustawowych i wykonawczych lub ich opis.

6. Jeżeli Państwo-Strona zdecyduje się uzależnić podjęcie środków, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, od istnienia odpowiedniego traktatu, wówczas to Państwo-Strona uznaje niniejszą Konwencję za konieczną i wystarczającą podstawę traktatową.

7. Można również odmówić współpracy na mocy niniejszego artykułu lub znieść środki tymczasowe, jeżeli wezwane Państwo-Strona nie otrzyma wystarczających i terminowych dowodów lub jeżeli wartość mienia spełnia kryteria *de minimis*.

8. Przed uchyleniem środka tymczasowego zastosowanego zgodnie z niniejszym artykułem, wezwane Państwo-Strona tam gdzie to jest możliwe, umożliwi wzywającemu Państwu-Stronie przedstawienie swoich argumentów za dalszym stosowaniem tego środka.

9. Postanowienia niniejszego artykułu nie mogą być interpretowane jako naruszające prawa osób trzecich działających w dobrej wierze.

10. Państwa-Strony rozważają zawarcie dwustronnych lub wielostronnych traktatów, umów lub uzgodnień w celu zwiększenia skuteczności współpracy międzynarodowej podejmowanej na podstawie niniejszego artykułu.

Artykuł 51

Współpraca specjalna

Bez uszczerbku dla swojego prawa krajowego, każde Państwo-Strona podejmuje starania w celu podjęcia środków umożliwiających mu przekazywanie, bez uszczerbku dla własnych dochodzeń, ścigania lub postępowań sądowych, informacji o dochodach pochodzących z przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją innemu Państwu-Stronie bez uprzedniego wniosku, jeżeli uzna, że ujawnienie takich informacji mogłoby pomóc Państwu-Stronie otrzymującemu we wszczęciu lub prowadzeniu dochodzenia, ścigania lub postępowania sądowego lub mogłoby prowadzić do złożenia wniosku przez to Państwo-Stronę na mocy art. 50 niniejszej Konwencji.

Artykuł 52

Zwrot skonfiskowanych dochodów z przestępstwa lub mienia bądź rozporządzanie nimi.

1. Dochody z przestępstwa lub mienie skonfiskowane przez Państwo-Stronę zgodnie z art. 31 lub 50 niniejszej Konwencji podlegają rozporządzaniu przez to Państwo-Stronę zgodnie z jej prawem krajowym i procedurami administracyjnymi.

2. Przy podejmowaniu działań na wniosek innego Państwa-Strony zgodnie z art. 50 niniejszej Konwencji, Państwa-Strony, w zakresie dozwolonym przez ich prawo krajowe i na wniosek, w pierwszej kolejności rozważają zwrot dochodów z przestępstwa lub skonfiskowanego mienia wzywającemu Państwu-Stronie, tak aby mogła ona przyznać odszkodowanie ofiarom przestępstwa lub zwrócić takie dochody z przestępstwa lub mienie prawowitym właścicielom.

3. Przy podejmowaniu działań na wniosek innego Państwa-Strony zgodnie z art. 31 i 50 niniejszej Konwencji, Państwo-Strona może, po należytym uwzględnieniu odszkodowania dla ofiar, szczególną uwagę poświęcić zawarciu umów lub uzgodnień dotyczących:

   a) przekazania wartości takich dochodów z przestępstwa lub mienia lub środków finansowych pochodzących ze sprzedaży takich dochodów z przestępstwa lub mienia lub ich części na rachunek wyznaczony zgodnie z art. 56 ust. 2 lit. c)

niniejszej Konwencji oraz na rzecz organów międzyrządowych specjalizujących się w walce z cyberprzestępczością;

b) przekazywania innym Państwom-Stronom, w sposób regularny lub w poszczególnych przypadkach, takich dochodów z przestępstwa lub mienia lub środków pochodzących ze sprzedaży takich dochodów z przestępstwa lub mienia, zgodnie z ich prawem krajowym lub procedurami administracyjnymi.

4. W stosownych przypadkach, o ile Państwa-Strony nie postanowią inaczej, wezwane Państwo-Strona może odliczyć uzasadnione wydatki poniesione w związku z dochodzeniami, ściganiem lub postępowaniami sądowymi prowadzącymi do zwrotu mienia skonfiskowanego zgodnie z niniejszym artykułem bądź rozporządzania tym mieniem.

Rozdział VI Środki zapobiegawcze

Artykuł 53 Środki zapobiegawcze

1. Każde Państwo-Strona dokłada starań, zgodnie z podstawowymi zasadami swojego systemu prawnego, aby opracować i wdrożyć lub utrzymać skuteczne i skoordynowane strategie oraz najlepsze praktyki w celu ograniczenia istniejących lub przyszłych możliwości popełniania cyberprzestępstw poprzez odpowiednie środki ustawodawcze, administracyjne lub inne.

2. Każde Państwo-Strona podejmuje, w ramach swoich możliwości i zgodnie z podstawowymi zasadami swojego prawa krajowego, odpowiednie środki w celu promowania aktywnego udziału odpowiednich osób i podmiotów spoza sektora publicznego, takich jak organizacje pozarządowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, instytucje akademickie i podmioty sektora prywatnego, a także ogółu społeczeństwa, w odpowiednich aspektach zapobiegania przestępstwom określonym zgodnie z niniejszą Konwencją.

3. Środki zapobiegawcze mogą obejmować:

   a) wzmocnienie współpracy między organami ścigania lub prokuratorami a odpowiednimi osobami i podmiotami spoza sektora publicznego, takimi jak organizacje pozarządowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, instytucje akademickie i podmioty sektora prywatnego, w celu zajęcia się odpowiednimi aspektami zapobiegania przestępstwom określonym zgodnie z niniejszą Konwencją i zwalczania tych przestępstw;

   b) promowanie zwiększania świadomości społeczeństwa na temat istnienia, przyczyn i powagi zagrożenia, jakie stanowią przestępstwa określone zgodnie z niniejszą Konwencją poprzez działania w zakresie informowania społeczeństwa, edukację publiczną, programy na rzecz umiejętności korzystania z mediów i informacji oraz programy nauczania promujące udział społeczeństwa w zapobieganiu takim przestępstwom i ich zwalczaniu;

   c) budowanie krajowych systemów wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych i podejmowanie wysiłków na rzecz zwiększenia ich zdolności, w tym

przez szkolenia i rozwijanie wiedzy fachowej wśród pracowników wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, w ramach krajowych strategii zapobiegania przestępstwom określonym zgodnie z niniejszą Konwencją;

d) zachęcanie dostawców usług do podejmowania skutecznych środków, w miarę możliwości w świetle okoliczności krajowych i w zakresie dozwolonym przez prawo krajowe, w celu wzmocnienia bezpieczeństwa produktów, usług i klientów dostawców usług;

e) uznawanie wkładu legalnej działalności naukowców zajmujących się bezpieczeństwem, jeżeli ma ona na celu wyłącznie wzmocnienie i poprawę bezpieczeństwa produktów, usług i klientów dostawców usług znajdujących się na terytorium Państwa-Strony, w zakresie dozwolonym i na warunkach określonych w prawie krajowym;

f) opracowywanie, ułatwianie i promowanie programów i działań mających na celu zniechęcenie osób zagrożonych popełnieniem cyberprzestępstw do stania się przestępcami i rozwijanie ich umiejętności w sposób zgodny z prawem;

g) dołożenie starań na rzecz wspierania reintegracji społecznej osób skazanych za przestępstwa określone zgodnie z niniejszą Konwencją;

h) opracowywanie strategii i polityk, zgodnie z prawem krajowym, mających na celu zapobieganie i eliminowanie przemocy ze względu na płeć, do której dochodzi przy wykorzystaniu systemu technologii informacyjno-komunikacyjnych, a także uwzględnienie szczególnych okoliczności i potrzeb osób znajdujących się w trudnej sytuacji przy opracowywaniu środków zapobiegawczych;

i) podejmowanie konkretnych i dostosowanych do potrzeb działań na rzecz zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa w internecie, w tym poprzez kształcenie i szkolenie oraz zwiększanie świadomości społecznej na temat niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego dzieci w internecie, a także poprzez przegląd krajowych ram prawnych i zacieśnianie współpracy międzynarodowej mającej na celu zapobieganie tym zjawiskom, a także podejmowanie wysiłków na rzecz zapewnienia szybkiego usuwania materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych i wykorzystywanie seksualne dzieci;

j) zwiększenie przejrzystości procesów decyzyjnych i promowanie udziału społeczeństwa w tych procesach oraz zapewnienie społeczeństwu odpowiedniego dostępu do informacji;

k) poszanowanie, promowanie i ochrona wolności poszukiwania, otrzymywania i przekazywania informacji publicznych na temat cyberprzestępczości;

l) opracowanie lub wzmocnienie programów wsparcia dla ofiar przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją;

m) zapobieganie transferowi dochodów z przestępstwa i mienia związanego z przestępstwami określonymi zgodnie z niniejszą Konwencją oraz wykrywanie takiego transferu.

4. Każde Państwo-Strona podejmuje odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby odpowiedni właściwy organ lub organy odpowiedzialne za zapobieganie cyberprzestępczości i jej zwalczanie były znane i dostępne dla ogółu społeczeństwa, w stosownych przypadkach, do celów zgłaszania, w tym anonimowego, wszelkich incydentów, które można uznać za przestępstwo określone zgodnie z niniejszą Konwencją.

5. Państwa-Strony podejmują starania w celu okresowej oceny istniejących odpowiednich krajowych ram prawnych i praktyk administracyjnych w celu zidentyfikowania luk i słabych punktów oraz zapewnienia ich adekwatności w obliczu zmieniających się zagrożeń stwarzanych przez przestępstwa określone zgodnie z niniejszą Konwencją.

6. Państwa-Strony mogą współpracować ze sobą oraz z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi przy promowaniu i rozwijaniu środków, o których mowa w niniejszym artykule. Obejmuje to udział w międzynarodowych projektach mających na celu zapobieganie cyberprzestępczości.

7. Każde Państwo-Strona informuje Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych o nazwie i adresie organu lub organów, które mogą pomagać innym Państwom-Stronom w opracowywaniu i wdrażaniu konkretnych środków zapobiegania cyberprzestępczości.

Rozdział VII

Pomoc techniczna i wymiana informacji

Artykuł 54

Pomoc techniczna i budowanie potencjału

1. Państwa-Strony, stosownie do swoich możliwości, rozważają udzielanie sobie wzajemnie jak najszerszej pomocy technicznej i wsparcia w zakresie budowania potencjału, w tym szkoleń i innych form pomocy, wzajemnej wymiany odpowiedniego doświadczenia i specjalistycznej wiedzy oraz transferu technologii na wzajemnie uzgodnionych warunkach, ze szczególnym uwzględnieniem interesów i potrzeb rozwijających się Państw-Stron, w celu ułatwienia zapobiegania przestępstwom objętym niniejszą Konwencją, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie i ich ścigania.

2. Państwa-Strony, w niezbędnym zakresie, inicjują, opracowują, wdrażają lub ulepszają specjalne programy szkoleniowe dla swoich pracowników odpowiedzialnych za zapobieganie przestępstwom objętym niniejszą Konwencją, ich wykrywanie, prowadzenie dochodzeń w ich sprawie i ich ściganie.

3. Działania, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, mogą dotyczyć, w zakresie dozwolonym przez prawo krajowe, następujących kwestii:

a) metod i technik stosowanych w zapobieganiu przestępstwom objętym niniejszą Konwencją, ich wykrywaniu, prowadzeniu dochodzeń w ich sprawie i ich ściganiu;

b) budowania potencjału w zakresie opracowywania i planowania strategicznych polityk i ustawodawstwa mających na celu zapobieganie cyberprzestępczości i jej zwalczanie;

c) budowania potencjału w zakresie gromadzenia, zabezpieczania i wymiany dowodów, w szczególności w formie elektronicznej, w tym utrzymania łańcucha dowodowego i analizy kryminalistycznej;

d) nowoczesnego sprzętu służącego do egzekwowania prawa i jego wykorzystania;

e) szkolenia właściwych organów w zakresie przygotowywania wniosków o wzajemną pomoc prawną i innych środków współpracy spełniających wymogi niniejszej Konwencji, w szczególności w zakresie gromadzenia, zabezpieczania i udostępniania dowodów w formie elektronicznej;

f) zapobiegania przepływowi dochodów z przestępstwa objętych niniejszą Konwencją, mienia, sprzętu lub innych środków i metod wykorzystywanych do transferu, ukrywania lub zamaskowania takich dochodów, mienia, sprzętu lub innych środków oraz ich wykrywania i monitorowania;

g) odpowiednich i skutecznych mechanizmów prawnych i administracyjnych oraz metod ułatwiających zajęcie, konfiskatę i zwrot dochodów z przestępstwa objętych niniejszą Konwencją;

h) metod stosowanych w celu ochrony ofiar i świadków współpracujących z organami sądowymi;

i) szkoleń w zakresie odpowiedniego prawa materialnego i proceduralnego oraz uprawnień dochodzeniowych organów ścigania, a także w zakresie przepisów krajowych i międzynarodowych oraz w zakresie języków.

4. Państwa-Strony, z zastrzeżeniem swojego prawa krajowego, dokładają starań, aby wykorzystać wiedzę fachową innych Państw-Stron oraz odpowiednich organizacji międzynarodowych i regionalnych, organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, instytucji akademickich i podmiotów sektora prywatnego oraz ściśle z nimi współpracować, w celu poprawienia skuteczności wdrażania niniejszej Konwencji.

5. Państwa-Strony pomagają sobie wzajemnie w planowaniu i realizacji programów badawczych i szkoleniowych mających na celu dzielenie się wiedzą fachową w dziedzinach, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, i w tym celu, w stosownych przypadkach, wykorzystują również konferencje i seminaria regionalne i międzynarodowe w celu promowania współpracy i pobudzania dyskusji na temat problemów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

6. Państwa-Strony rozważają udzielanie sobie wzajemnej pomocy, na wniosek, w przeprowadzaniu ocen, studiów i badań dotyczących rodzajów, przyczyn i skutków przestępstw objętych niniejszą Konwencją popełnionych na ich odpowiednich terytoriach, w celu opracowania, z udziałem właściwych organów i odpowiednich organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, instytucji

akademickich i podmiotów sektora prywatnego, strategii i planów działania mających na celu zapobieganie cyberprzestępczości i jej zwalczanie.

7. Państwa-Strony wspierają szkolenia i pomoc techniczną, które ułatwiają terminową ekstradycję i wzajemną pomoc prawną. Takie szkolenia i pomoc techniczna mogą obejmować szkolenia językowe, pomoc w sporządzaniu i rozpatrywaniu wniosków o wzajemną

pomoc prawną oraz oddelegowania i wymiany personelu organów centralnych lub agencji odpowiedzialnych za te kwestie.

8. Państwa-Strony wzmacniają, w niezbędnym zakresie, wysiłki na rzecz maksymalizacji skuteczności pomocy technicznej i budowania potencjału w organizacjach międzynarodowych i regionalnych oraz w ramach odpowiednich dwustronnych i wielostronnych umów lub uzgodnień.

9. Państwa-Strony rozważają ustanowienie dobrowolnych mechanizmów w celu wniesienia wkładu finansowego w wysiłki krajów rozwijających się na rzecz wdrożenia niniejszej Konwencji poprzez programy pomocy technicznej i projekty budowania potencjału.

10. Każde Państwo-Strona dokłada starań, aby wnosić dobrowolne wkłady na rzecz Biura Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości w celu wspierania, za pośrednictwem Biura, programów i projektów mających na celu wdrożenie niniejszej Konwencji przez pomoc techniczną i budowanie potencjału.

Artykuł 55

Wymiana informacji

1. Każde Państwo-Strona rozważa, w stosownych przypadkach, w porozumieniu z odpowiednimi ekspertami, w tym z organizacjami pozarządowymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, instytucjami akademickimi i podmiotami sektora prywatnego, przeprowadzenie analizy tendencji występujących na jej terytorium w odniesieniu do przestępstw objętych niniejszą Konwencją, jak również okoliczności popełnienia takich przestępstw.

2. Państwa-Strony rozważają opracowywanie i wymianę między sobą oraz za pośrednictwem organizacji międzynarodowych i regionalnych danych statystycznych, wiedzy analitycznej i informacji dotyczących cyberprzestępczości w celu opracowania, w miarę możliwości, wspólnych definicji, norm i metod, jak również najlepszych praktyk w celu zapobiegania takiej przestępczości i jej zwalczania.

3. Każde Państwo-Strona rozważa monitorowanie swoich polityk i praktycznych środków mających na celu zapobieganie przestępstwom objętym niniejszą Konwencją i ich zwalczanie oraz dokonywanie oceny ich skuteczności i efektywności.

4. Państwa-Strony rozważają wymianę informacji na temat rozwoju sytuacji prawnej, politycznej i technologicznej w zakresie cyberprzestępczości oraz gromadzenia dowodów w formie elektronicznej.

Artykuł 56

Wdrażanie Konwencji poprzez rozwój gospodarczy i pomoc techniczną

1. Państwa-Strony podejmują środki sprzyjające optymalnemu wdrażaniu niniejszej Konwencji w możliwym zakresie, poprzez współpracę międzynarodową, biorąc pod uwagę negatywny wpływ przestępstw objętych niniejszą Konwencją na społeczeństwo w ogóle, a w szczególności na zrównoważony rozwój.

2. Zdecydowanie zachęca się Państwa-Strony do podejmowania konkretnych wysiłków, w miarę możliwości i w koordynacji między sobą, a także z organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, w celu:

   a) zacieśnienia współpracy na różnych szczeblach z innymi Państwami-Stronami, w szczególności z krajami rozwijającymi się, w celu zwiększenia ich zdolności do zapobiegania przestępstwom objętym niniejszą Konwencją i zwalczania tych przestępstw;

   b) zwiększenia pomocy finansowej i materialnej w celu wsparcia wysiłków innych Państw-Stron, w szczególności krajów rozwijających się, na rzecz skutecznego zapobiegania przestępstwom objętym niniejszą Konwencją i ich zwalczania oraz na rzecz pomocy tym państwom we wdrażaniu niniejszej Konwencji;

   c) udzielania pomocy technicznej innym Państwom-Stronom, w szczególności krajom rozwijającym się, w celu wsparcia ich potrzeb związanych z wdrażaniem niniejszej Konwencji. W tym celu Państwa-Strony podejmują starania, aby wnosić odpowiednie i regularne dobrowolne wkłady na rachunek specjalnie przeznaczony na ten cel w ramach mechanizmu finansowania ONZ;

   d) zachęcania, w stosownych przypadkach, organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, instytucji akademickich i podmiotów sektora prywatnego, a także instytucji finansowych, do przyczyniania się do wysiłków Państw-Stron, w tym zgodnie z niniejszym artykułem, w szczególności poprzez zapewnienie krajom rozwijającym się większej liczby programów szkoleniowych i nowoczesnego sprzętu, aby pomóc im w osiągnięciu celów niniejszej Konwencji;

   e) wymiany najlepszych praktyk i informacji w odniesieniu do podejmowanych działań w celu poprawy przejrzystości, unikania powielania wysiłków i jak najlepszego wykorzystania wszelkich wyciągniętych wniosków.

3. Państwa-Strony rozważają również wykorzystanie istniejących programów subregionalnych, regionalnych i międzynarodowych, w tym konferencji i seminariów, w celu promowania współpracy i pomocy technicznej oraz

stymulowania dyskusji na temat problemów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym szczególnych problemów i potrzeb krajów rozwijających się.

4. W miarę możliwości Państwa-Strony zapewniają, aby zasoby i wysiłki były rozdzielane i kierowane na wspieranie harmonizacji norm, umiejętności, zdolności,

wiedzy fachowej i możliwości technicznych w celu ustanowienia wspólnych minimalnych norm wśród Państw-Stron, aby zlikwidować bezpieczne schronienia dla przestępstw objętych niniejszą Konwencją i wzmocnić walkę z cyberprzestępczością.

5. W miarę możliwości środki podjęte na podstawie niniejszego artykułu pozostają bez uszczerbku dla istniejących zobowiązań w zakresie pomocy zagranicznej ani innych ustaleń dotyczących współpracy finansowej na szczeblu dwustronnym, regionalnym lub międzynarodowym.

6. Państwa-Strony mogą zawierać dwustronne, regionalne lub wielostronne umowy lub uzgodnienia dotyczące pomocy materialnej i logistycznej, uwzględniając ustalenia finansowe niezbędne do zapewnienia skuteczności środków współpracy międzynarodowej przewidzianych w niniejszej Konwencji oraz do zapobiegania przestępstwom objętym niniejszą Konwencją, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie i ich ścigania.

Rozdział VIII

Mechanizm wdrażania

Artykuł 57

Konferencja Państw-Stron Konwencji

1. Niniejszym ustanawia się Konferencję Państw-Stron Konwencji w celu poprawy zdolności Państw-Stron do osiągnięcia celów określonych w niniejszej Konwencji oraz współpracy między nimi w tym zakresie, a także w celu wspierania i przeglądu jej wdrażania.

2. Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych zwołuje Konferencję Państw-Stron nie później niż rok po wejściu w życie niniejszej Konwencji. Od chwili zwołania będą się odbywały regularne posiedzenia Konferencji zgodnie z zasadami procedury przyjętej przez Konferencję.

3. Konferencja Państw-Stron przyjmuje regulamin i przepisy regulujące działania określone w niniejszym artykule, w tym przepisy dotyczące przyjmowania i udziału obserwatorów oraz pokrywania kosztów poniesionych w związku z prowadzeniem tych działań. Przepisy te i związane z nimi działania uwzględniają takie zasady jak skuteczność, inkluzywność, przejrzystość, efektywność i odpowiedzialność krajowa.

4. Ustalając terminy swoich regularnych posiedzeń, Konferencja Państw-Stron uwzględnia czas i miejsce posiedzeń innych właściwych organizacji

międzynarodowych i regionalnych oraz mechanizmów zajmujących się podobnymi kwestiami, w tym ich pomocniczych organów traktatowych, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3 niniejszego artykułu.

5. Konferencja Państw-Stron uzgadnia działania, procedury i metody pracy służące osiągnięciu celów określonych w ust. 1 niniejszego artykułu, w tym:

a) ułatwianie skutecznego stosowania i wdrożenia niniejszej Konwencji, identyfikowanie wszelkich problemów z tym związanych, jak również działań prowadzonych przez Państwa-Strony w ramach niniejszej Konwencji, w tym zachęcanie do mobilizacji dobrowolnych wkładów;

b) ułatwianie wymiany informacji na temat rozwoju sytuacji prawnej, politycznej i technologicznej dotyczącej przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją między Państwami-Stronami oraz odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, a także organizacjami pozarządowymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, instytucjami akademickimi i podmiotami sektora prywatnego, zgodnie z prawem krajowym, oraz gromadzenia dowodów w formie elektronicznej, a także na temat wzorców i tendencji w cyberprzestępczości oraz skutecznych praktyk w zakresie zapobiegania takim przestępstwom i ich zwalczania;

c) współpracę z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, a także organizacjami pozarządowymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, instytucjami akademickimi i podmiotami sektora prywatnego;

d) właściwe wykorzystywanie odpowiednich informacji przekazywanych przez inne organizacje międzynarodowe i regionalne oraz mechanizmów zapobiegania przestępstwom i ich zwalczania, określonych zgodnie z niniejszą Konwencją, aby uniknąć niepotrzebnego dublowania pracy;

e) okresowe przeglądy wdrażania niniejszej Konwencji przez jej Państwa-Strony;

f) formułowanie zaleceń dotyczących ulepszenia niniejszej Konwencji i jej wdrażania, a także rozważenie ewentualnego uzupełnienia lub zmiany Konwencji;

g) opracowywanie i przyjmowanie protokołów uzupełniających do niniejszej Konwencji na podstawie art. 61 i 62 niniejszej Konwencji;

h) zwracanie uwagi na potrzeby Państw-Stron w zakresie pomocy technicznej i budowania potencjału w zakresie wdrażania niniejszej Konwencji oraz zalecanie wszelkich działań, które uzna za niezbędne w tym zakresie.

6. Każde Państwo-Strona przekazuje Konferencji Państw-Stron informacje na temat środków ustawodawczych, administracyjnych i innych, jak również na temat swoich programów, planów i praktyk w celu wdrożenia niniejszej Konwencji, zgodnie z wymogami Konferencji. Konferencja zbada najskuteczniejsze sposoby

otrzymywania informacji i podejmowania działań na ich podstawie, w tym, między innymi, informacji otrzymywanych od

Państw-Stron oraz od właściwych organizacji międzynarodowych i regionalnych. Można również uwzględnić uwagi otrzymane od przedstawicieli odpowiednich organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, instytucji akademickich i podmiotów sektora prywatnego, należycie akredytowanych zgodnie z procedurami, o których zdecyduje Konferencja.

7. Do celów ustępu 5 niniejszego artykułu Konferencja Państw-Stron może ustanowić takie mechanizmy przeglądu, jakie uzna za konieczne, oraz zarządzać nimi.

8. Zgodnie z ustępami 5–7 niniejszego artykułu Konferencja Państw-Stron ustanawia, jeśli uzna to za konieczne, wszelkie odpowiednie mechanizmy lub organy pomocnicze, aby pomóc w skutecznym wykonywaniu Konwencji.

Artykuł 58

Sekretariat

1. Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych zapewnia niezbędne usługi sekretariatu Konferencji Państw-Stron Konwencji.

2. Sekretariat:

   a) wspomaga Konferencję Państw-Stron w prowadzeniu działań określonych w niniejszej Konwencji oraz dokonuje ustaleń i zapewnia niezbędne usługi na potrzeby sesji Konferencji w zakresie, w jakim odnoszą się one do niniejszej Konwencji;

   b) pomaga Państwom-Stronom, na ich wniosek, w dostarczaniu informacji Konferencji Państw-Stron, jak przewidziano w niniejszej Konwencji; oraz

   c) zapewnia niezbędną koordynację z sekretariatami odpowiednich organizacji międzynarodowych i regionalnych.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

Artykuł 59

Wdrożenie Konwencji

1. Każde Państwo-Strona podejmuje niezbędne środki, w tym środki ustawodawcze i administracyjne, zgodnie z podstawowymi zasadami swojego prawa krajowego, w celu zapewnienia wykonania swoich zobowiązań wynikających z niniejszej Konwencji.

2. Każde Państwo-Strona może przyjąć środki bardziej rygorystyczne lub surowsze niż środki przewidziane w niniejszej Konwencji w celu zapobiegania i zwalczania przestępstw określonych zgodnie z niniejszą Konwencją.

Artykuł 60

Skutki Konwencji

1. Jeśli dwa lub więcej Państwa-Strony zawarły już umowę lub traktat dotyczące spraw określonych niniejszą Konwencją lub w inny sposób ustanowiły swoje stosunki wobec tych spraw, lub też uczynią to w przyszłości, będą one również uprawnione do stosowania takiej umowy lub traktatu lub odpowiedniego uregulowania stosunków.
2. Żadne z postanowień niniejszej Konwencji nie ma wpływu na inne prawa, ograniczenia, obowiązki i zobowiązania Państwa-Strony określone w prawie międzynarodowym.

Artykuł 61

Związek z protokołami

1. Niniejsza Konwencja może zostać uzupełniona jednym lub szeregiem protokołów.
2. Aby zostać Stroną protokołu, Państwo lub regionalna organizacja integracji gospodarczej musi być również Stroną niniejszej Konwencji.
3. Państwo-Strona niniejszej Konwencji nie jest związane protokołem, jeżeli nie stanie się Stroną protokołu zgodnie z jego postanowieniami.
4. Każdy protokół do niniejszej Konwencji jest interpretowany łącznie z niniejszą Konwencją, z uwzględnieniem celu tego protokołu.

Artykuł 62

Przyjmowanie protokołów uzupełniających

1. Do rozpatrzenia przez Konferencję Państw-Stron przyjęcia jakiegokolwiek protokołu uzupełniającego wymagane jest co najmniej 60 Państw-Stron. Konferencja dokłada wszelkich starań, aby osiągnąć konsensus w sprawie każdego protokołu uzupełniającego. Jeżeli wyczerpano wszystkie próby zmierzające do osiągnięcia konsensusu i nie osiągnięto porozumienia, protokół uzupełniający wymaga,

w ostateczności, do jego przyjęcia większości co najmniej dwóch trzecich głosów Państw-Stron obecnych i głosujących na posiedzeniu Konferencji.

2. Regionalne organizacje integracji gospodarczej, w sprawach, które wchodzą w zakres ich kompetencji, wykonują swoje prawo głosu na mocy niniejszego artykułu, dysponując liczbą głosów równą liczbie ich państw członkowskich będących Stronami niniejszej Konwencji.

Organizacje te nie dysponują prawem głosu, jeśli ich państwa członkowskie korzystają z przysługującego im prawa głosu, i na odwrót.

Artykuł 63

Rozwiązywanie sporów

1. Państwa-Strony dążą do rozstrzygania sporów w związku z interpretacją bądź stosowaniem niniejszej Konwencji w drodze negocjacji lub jakichkolwiek innych wybranych przez siebie pokojowych środków.

2. Wszelkie spory między dwoma lub większą liczbą Państw-Stron dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej Konwencji, których nie można rozstrzygnąć w drodze negocjacji lub innych pokojowych środków w rozsądnym terminie, poddaje się arbitrażowi, na wniosek jednego z tych Państw-Stron. Jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od daty złożenia wniosku o arbitraż te Państwa-Strony nie są w stanie uzgodnić organizacji arbitrażu, którekolwiek z tych Państw-Stron może skierować spór do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości na wniosek złożony zgodnie ze Statutem Trybunału.

3. Każde Państwo-Strona może w chwili podpisania, ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia niniejszej Konwencji lub przystąpienia do niej oświadczyć, że nie uważa się za związane postanowieniami ust. 2 niniejszego artykułu. Pozostałe Państwa-Strony nie są związane ust. 2 niniejszego artykułu w odniesieniu do któregokolwiek Państwa-Strony, które zgłosiło takie zastrzeżenie.

4. Którekolwiek Państwo-Strona, które zgłosiło zastrzeżenie zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, może w każdej chwili wycofać to zastrzeżenie w drodze powiadomienia Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 64

Podpisanie, ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie i przystąpienie

1. Niniejsza Konwencja jest otwarta do podpisu dla wszystkich państw w Hanoi w 2025 r., a następnie w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku do dnia 31 grudnia 2026 r.

2. Niniejsza Konwencja jest również otwarta do podpisu przez regionalne organizacje integracji gospodarczej, pod warunkiem że co najmniej jedno państwo członkowskie takiej organizacji podpisało niniejszą Konwencję zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Dokumenty ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia składa się do depozytu Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych. Regionalna organizacja integracji gospodarczej może złożyć swój dokument ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, jeżeli uczyniło to co najmniej jedno z jej państw członkowskich. W dokumencie ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia organizacja ta określa zakres swoich kompetencji w odniesieniu do kwestii

regulowanych niniejszą Konwencją. Organizacja ta powiadamia także depozytariusza o wszystkich istotnych zmianach, co do zakresu swoich kompetencji.

4. Do niniejszej Konwencji może przystąpić każde państwo lub każda regionalna organizacja integracji gospodarczej, której przynajmniej jedno państwo członkowskie jest Stroną niniejszej Konwencji. Dokumenty przystąpienia zostają złożone Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych. W momencie przystąpienia regionalna organizacja integracji gospodarczej określa zakres swoich kompetencji w odniesieniu do spraw uregulowanych w niniejszej Konwencji. Organizacja ta powiadamia także depozytariusza o wszystkich istotnych zmianach, co do zakresu swoich kompetencji.

Artykuł 65

Wejście w życie

1. Niniejsza Konwencja wchodzi w życie dziewięćdziesiątego dnia od daty złożenia czterdziestego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia. Do celów niniejszego ustępu żaden z dokumentów złożonych przez regionalną organizację integracji gospodarczej nie powinien zostać uznany za dołączony do dokumentów złożonych już przez państwa członkowskie tejże organizacji.

2. W odniesieniu do każdego państwa lub regionalnej organizacji integracji gospodarczej, które ratyfikują, przyjmują, zatwierdzają lub przystępują do niniejszej Konwencji po złożeniu czterdziestego dokumentu takiego działania, niniejsza Konwencja wchodzi w życie trzydziestego dnia po dacie złożenia przez to państwo lub organizację odpowiedniego instrumentu lub w dniu, w którym niniejsza Konwencja wejdzie w życie zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza.

Artykuł 66

Zmiana

1. Po upływie pięciu lat od wejścia w życie niniejszej Konwencji Państwo-Strona może zaproponować zmianę i przekazać ją Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, który następnie przekaże proponowaną zmianę Państwom-Stronom oraz Konferencji Państw-Stron Konwencji w celu rozpatrzenia i podjęcia decyzji w sprawie propozycji. Konferencja dokłada wszelkich starań, aby osiągnąć porozumienie w sprawie każdej zmiany. Jeżeli wyczerpano wszystkie próby

zmierzające do osiągnięcia konsensusu i nie osiągnięto porozumienia, zmiana wymaga, w ostateczności, do jej przyjęcia większości co najmniej dwóch trzecich głosów Państw-Stron obecnych i głosujących na posiedzeniu Konferencji.

2. Regionalne organizacje integracji gospodarczej, w sprawach, które wchodzą w zakres ich kompetencji, wykonują swoje prawo głosu na mocy niniejszego artykułu, dysponując liczbą głosów równą liczbie ich państw członkowskich będących Stronami niniejszej Konwencji.

Organizacje te nie dysponują prawem głosu, jeśli ich państwa członkowskie korzystają z przysługującego im prawa głosu, i na odwrót.

3. Zmiana przyjęta zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu przez Państwa-Strony.

4. Zmiana przyjęta zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu wchodzi w życie w odniesieniu do Państwa-Strony po upływie 90 dni od daty złożenia Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia tej zmiany.

5. Jeżeli zmiana wchodzi w życie, jest ona wiążąca dla tych Państw-Stron, które wyraziły swoją zgodę na bycie nią związanymi. Pozostałe Państwa-Strony są nadal związane postanowieniami niniejszej Konwencji i wszelkimi wcześniejszymi zmianami, które ratyfikowały, przyjęły lub zatwierdziły.

Artykuł 67

Wypowiedzenie

1. Państwo-Strona może wypowiedzieć niniejszą Konwencję w drodze pisemnego powiadomienia Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych. Wypowiedzenie to wchodzi w życie po upływie jednego roku od daty otrzymania powiadomienia przez Sekretarza Generalnego.

2. Regionalna organizacja integracji gospodarczej przestaje być Stroną niniejszej Konwencji z chwilą jej wypowiedzenia przez wszystkie jej państwa członkowskie.

3. Wypowiedzenie niniejszej Konwencji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu pociąga za sobą wypowiedzenie wszelkich protokołów do niej.

Artykuł 68

Depozytariusz i języki

1. Na depozytariusza niniejszej konwencji wyznacza się Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

2. Oryginał niniejszej konwencji, której teksty w językach angielskim, arabskim, chińskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim są jednakowo autentyczne, będzie złożony u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

NA DOWÓD TEGO, niżej podpisani pełnomocnicy, należycie w tym celu upoważnieni przez swoje rządy, podpisali niniejszą Konwencję.